

PERIODICALS

NEWSPAPER – DO NOT DELAY – Date Mailed 02-13-2017

ŠIAME NUMERYJE:

Lietuva vertina
išeivijos indėlį – 3 psl.

Mokytojų konferencija:
„Aš ir kalba“ – 4 psl.

DRAUGAS
Mano laikraštis
nuolatinis,
patikimas,
mus rišantis.

Per šv. Valentina – sesija dėl vaiko apsaugos

Prieš neeilinę Seimo sesiją – taiki šeimų eiseną.

Dainiaus Labučio nuotr.

Sekmadienį Vilniuje taiki eiseną su baltais balionais pajudėjo iš Katedros aikštės ir keliavo link Seimo rūmų. Pasiekus Seimą balionai buvo leidžiami į dangų su viltimi, kad vasario 14-ąją Seime bus išgirstas kiekvieno vaiko skausmas ir pagalbos šauksmas. „Mūsų

Seimas nuspręs teisingai,“ – skelbė vienas plakatas.

Seimo valdyba praėjusią savaitę paskelbė, kad vasario 14 d. 82 Seimo narių prašymu rengiama neeilinė sesija, kurios darbotvarkėje – su vaiko teisių apsauga susiję klausimai.

– 2 psl.

Iš Amerikos ir Afrikos – paminėti poeto Kazio Bradūno 100-metį tėviškėje

Poeto dukros Lionė Bradūnaitė-Kazlauskienė, Elena Bradūnaitė-Aglinskienė ir anūkas Vytas Bradūnas.

A. Vaškevičiaus nuotr.

ALGIS VAŠKEVIČIUS

Vasario 11-ąją sukako 100 metų nuo poeto, publicisto, ilgamečio „Draugo“ kultūrinio priedo redaktoriaus Kazio Bradūno (1917–2009) gimimo. Poeto sukaiktis minėjimas šeštadienio vakarą buvo surengtas Valdovų rūmuose, jo metu K. Bradūno kūrybą skaitė aktoriai, pasirodė choras „Aidija“ bei nacionalinės M. K. Čiurlionio menų mokyklos choras, skambėjo poeto žodžiais sukurti kūriniai, buvo rodomi vaizdo įrašai iš Lietuvos radijo bei televizijos archyvo ir Arvydo Reneckio bei Algimanto Kezio filmuota medžiaga – K. Bradūno skaitomi eilėraščiai, gyvenimo prisiminimai.

Š. m. vasario 9 d., ketvirtadienį, K. Bradūno atminimas paminėtas jo gimtinėje, mažoje Alvito šventos Onos koplyčioje, kur poetas ir buvo pakrikštytas. Vasario 9-oji yra poeto mirties diena, tad čia buvo aukojamos šv. Mišios už jį. Į koplytėlę susirinko artimiausi poeto giminaičiai – tarp Jungtinių Amerikos Valstijų ir Lietuvos gyvenanti jo dukra Elena Bradūnaitė-Aglinskienė, iš Bostono atskrido kita poeto dukra Lionė Bradūnaitė-Kazlauskienė su vyru Andriumi, o poeto anūkas, prieš dvylika metų mirusio Jurgio Bradūno sūnus Vytas Bradūnas atskrido net iš Afrikos, Kenijos, kur šiuo metu dirba.

– 6 psl.

Kad aš myliu gyvenimą – neneigiu, kad turėsiu jį palikti – nenuneigiama – Rabindranatas Tagorė

Branginkime vieni kitus ne tik Valentino dieną

KUN. ANTANAS SAULAITIS

Kaip gražiai šiemet sutapo – vasario pirmą savaitę jau girdisi paukštelių čiulbesiai po labai tylios žiemos mūsų darbo kieme Vilniaus senamiestyje. Visą vasarą dangaus sparnuočiai laukdavo, kol biblioteką statantys išeis namo, tada puldavo visokius vabzdžius arti žemės lesti, saugodamiesi, kad varnos nei jų, nei jų vaikelių nesugaudytų. Kaip tik vasario viduryje Romoje žydi jau rožės ir poruojasi balandžiai, nujausdami artėjančią Valentino dienos šventę, sutampančią su dviejų pirmųjų amžių šventųjų, vyskupo ir kunigo, šventųjų kankinių minėjimu. Tokia vasario 14-tos sąsaja.

Lietuvoje ne taip lengva suprasti „naujas, negirdėtas“ Valentino ir Halloween šventes, kai pirma plinta apraiškos, tik vėliau pastebima prasmė. Valentino diena paprastai suprantama kaip meilužių šventė, o Halloween – Visų Šventųjų išvakarėse – kaip kažkokių siaubingų baubų nesąmonė.

Manau, kad Valentino diena yra labai graži proga pažymėti visokių draugysčių, ir bičiulysčių, ne tik tarp vyro ir moters, vaikino ir merginos, romantiką. Senelių globos namuose savanoriaujantys paduoda širdele papuoštą sveikinimą lankomiems žilagalviams globotiniams, mokinukai pasveikina savo mokytoją, kaimynų vaikai – malonius gretimo namo ar buto šeimininkus.

Kaip sako šių dalykų žinovai, judriame moderniame pasaulyje dažnai gyvename toli nuo savo šeimos narių. Tada į bendrystės ratą ar tinklą įsijungia draugai, draugės, esantys šalia, su kuriais mielai bendraujame, dalijamės, išklausome. Tas įgimtas žmogaus troškimas dalytis gyvenimu kviečia vis plačiau ir giliau pažinti žmones, palaikyti juos, arba tik ramiai kartu su jais pabūti.

Šventojo Valentino diena neatsiejama nuo širdelių, širdžiai mielų suvenyrų, šokoladinių skanėstų ir meilės prisipažinimų.
Dainiaus Labučio nuotr.

Susidraugauja žmonės ir šeimos, priklausančios kokiam sąjūdžiui, sporto ar kitokiam klubui, parapinės veiklos rateliui, savanorių būreliui. Kiti gal kartu keliavo, tarnavo kariuomenėje ar susipažino būdami kokioje delegacijoje. Gražus paprotys įteikti savo pieštą ar pirktą atviruką, kokią simbolinę dovanėlę – rankdarbį, kepinį ar šiaip įdomybę. Tais laikais, kai dar žmonės siųsdavo popierinius laiškus, pranešė JAV paštas, daugiau sveikinimų siūsta Valentino dienos proga, negu per Kalėdų šventes.

Nelabai žmogui pavyksta ar atsiranda proga mylėti visą pasaulį ir visus žmones, tačiau ši šventė primena, kad Dievas su meile žiūri į kiekvieną žmogų. Nesvarbu, ar jis Valentino dienos proga būtų gavęs širdelėmis papuoštą atviruką, ar jis gali džiaugtis kažkieno įteikta dovanėle, ar liko neapdovanotas. Viešpats yra amžinas, todėl Dievui kiekviena diena yra Valentino šventė kiekvieno žmogaus atžvilgiu. Būtų miela gyventi tokia pasaulyje, kuriame žmonės ne tik Valentino dieną, bet ir išistus metus mokėtų vienas kitą gerbti ir branginti.

Per šv. Valentina – sesija dėl vaiko apsaugos

Atkelta iš 1 psl.

Vienas esminių klausimų – Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo pataisos, kuriomis siūloma uždrausti vaikams taikyti fizinės bausmės. Darbotvarkėje numatytas jų svarstymas ir priėmimas.

Seimo Savižudybių prevencijos komisija siūlo nustatyti, kad visų formų – fizinis, emocinis, seksualinis – smurtas prieš vaiką, įskaitant fizinės bausmės, būtų draudžiamas. Kaip smurtas būtų apibrėžiama ir nepriėžiūra.

Dalis parlamentarų priešinasi siūlymui uždrausti vaikams taikyti fizinės bausmės argumentuodami, kad tai būtų kišimasis į šeimos gyvenimą, neleisiantis tėvams savo nuožiūra auklėti vaikų.

Neeilinę sesiją parlamentas pradės diskusija apie vaikų teisių apsaugą, kalbės socialinės apsaugos ir

darbo ministras Linas Kukuraitis, vaiko teisių apsaugos kontrolierė Edita Žiobienė, generalinis prokuroras Evaldas Pašilis.

Planuojama pateikti Prezidentės inicijuojamas pataisas dėl nepilnametėjų teisių užtikrinimo juos apklauskiant, taip pat priimti jos pasiūlytus projektus, kurie įteisintų būdinčius globėjus, nustatytų metų terminą pasitaisyti tėvams, arba jie prarastų tėvystės teises, įpareigotų vaiką skubiai paimti iš nesaugios aplinkos, įteviams garantuotų išmokas ir atostogas kaip vaiko gimimo atveju.

Taip pat planuojama pateikti Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos parengtą naujos redakcijos Vaiko teisių apsaugos pagrindų įstatymo projektą. Jis aprėptų ne tik fizinių bausmių draudimą, bet kur kas daugiau klausimų kaip globa, vaiko teisė į saugią aplinką ir t.t.

BNS

Sveikiname Vasario 16-osios proga! Tegu ši Lietuvos Valstybės atkūrimo diena įkvepia mus naujiems siekiams ir skatina su meile bei kantrybe darbuotis prisiimant savąją atsakomybės dalį už laisvę, jos puoselėjimą ir atmintį. Kasdien semkimos drąsos ir pasiryžimo, kad pateisintume Lietuvos kūrėjų pastangas ir viltis.

Lituanistikos tyrimo ir studijų centras

DRAUGAS
(USPS-161000)
THE LITHUANIAN WORLD-WIDE NEWSPAPER

Published on Tuesday, Thursday and Saturday
except legal Holidays, Jan. 2nd, and Dec. 26th by the Lithuanian Catholic Press Society,
4545 W. 63rd Str., Chicago, IL 60629-5532.
Tel.: 773-585-9500. Fax.: 773-585-8284
Periodical class postage paid at Chicago, IL
and additional mailing offices.
Subscription Rates: \$150.00.

GARBĖS PRENUMERATA \$250.00
JAV – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$80.00** • 3 mėn. **\$57.00**
Pirma klasė: kasdien – **\$340.00** • visos savaitės **\$240.00**
Kanadoje (USD): – metams **\$390.00** • 1/2 metų **\$210.00** • 3 mėn. **\$110.00**
Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis oro paštu – metams **\$615.00** • 1/2 metų **\$315.00**
Į Lietuvą reguliariu paštu – metams **\$120.00** • 1/2 metų **\$66.00**

TIK ŠEŠTADIENIO LAIDA
JAV – metams **\$95.00** • 1/2 metų **\$70.00** • 3 mėn. **\$48.00**
Kanadoje (USD): – metams **\$150.00** • 1/2 metų **\$120.00** • 3 mėn. **\$75.00**

Užsakant į Lietuvą ir kitas užsienio šalis: oro paštu – metams **\$220.00** • 1/2 metų **\$120.00**

Administracija dirba kasdien, nuo 8:30 iki 4:30, šeštadieniais nedirba.
Redakcija dirba kasdien, nuo 7:00 iki 3:00, šeštadieniais nedirba.

Vyriausioji redaktorė –
Ramunė Lapas
vyr.redaktore@gmail.com

Techninis redaktorius –
Jonas Kuprys

Korektorė –
Dalia Sokienė

Administracija –
skelbimai@draugas.org
administracija@draugas.org

Reklama – Audronė Kižytė,
audreykizys@gmail.com, 630-805-1404

Už skelbimų turinį ir kalbą neatsakome.
Nepanaudotų straipsnių nesaugojame.

Vasario 16-ąją Valstybės ordinais ir medaliais vėl bus apdovanojami Lietuvos valstybei nusipelnusieji asmenys. Ta proga peržvelgiau apdovanotųjų sąrašus, kad sužinočiau, kaip Nepriklausoma Lietuva atsidėkoja išeivijoje gyvenusiems bei gyvenantiems ir dėl Lietuvos laisvės bei kultūros išsaugojimo labiausiai pasidarbavusiems ar besidarbuojantiems savo tautiečiams.

Lietuvos ordinais ir medaliai

Žinome, kad valstybės vardu ordinais ir medaliais apdovanoja Prezidentas. Kokie egzistuoja ordinais ir medaliai? Lietuvos Respublikos valstybės apdovanojimų įstatymo 7 str. nurodo 27 žymenis (www.lrp.lt): Vytauto Didžiojo ordinas su aukso grandine; Vyčio Kryžiaus ordino Didysis kryžius; Vytauto Didžiojo ordino Didysis kryžius; Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Didysis kryžius; ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Didysis kryžius; Vyčio Kryžiaus ordino Komandoro didysis kryžius; Vytauto Didžiojo ordino Komandoro didysis kryžius; Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro didysis kryžius; ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Komandoro didysis kryžius; Vyčio Kryžiaus ordino Komandoro kryžius; Vytauto Didžiojo ordino Komandoro kryžius; Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Komandoro kryžius; ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Komandoro kryžius; Vyčio Kryžiaus ordino Riterio kryžius; Vytauto Didžiojo ordino Riterio kryžius; Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino Riterio kryžius; ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Riterio kryžius; Žūvančiųjų gelbėjimo kryžius; Vyčio Kryžiaus ordino medalis; Vytauto Didžiojo ordino medalis; Lietuvos didžiojo kunigaikščio Gedimino ordino medalis; ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ medalis; Sausio 13-osios atminimo medalis.

Kandidatus apdovanojimui gali teikti organizacijos, kandidatūras svarsto ir Prezidentui rekomenduoja Apdovanojimų taryba, kurią trejiems metams sudaro Respublikos Prezidentas iš devynių ordinų kavalierių – Lietuvos Respublikos piliečių. Apdovanojimus Vasario 16-osios ir Liepos 6-osios proga teikia prezidentas. Lietuvos prezidentai iki šiemetinių Vasario 16-osios švenčių jau yra apdovanoję 768 Lietuvai nusipelnusius asmenis, iš jų – beveik 200 yra lietuviai išeiviai (daugiausiai – gyvenantys JAV).

Aukščiausieji apdovanojimai

Aukščiausiuoju apdovanojimu – Vytauto Didžiojo ordinu su aukso grandine (už ypatingus nuopelnus Lietuvos valstybei, lietuvių tautos garbei ir žmonijos gerovei) yra apdovanojami visi Lietuvos prezidentai ir pirmasis Nepriklausomos Lietuvos valstybės vadovas Vytautas Landsbergis, taip pat Lietuvai draugiškų valstybių – Estijos, Lenkijos, Vokietijos, Vengrijos, Ukrainos ir kt. prezidentai, Didžiosios Britanijos karalienė Elžbieta II (2006 m.), Japonijos imperatorius ir kt.

Vyčio kryžiaus ordino Komando-

Kaip Lietuva vertina išeivijos indėlį

AUDRONĖ V. ŠKIUDAITĖ

ro kryžiumi, kuris yra dešimtas pagal reikšmę aukščiausias Lietuvos valstybės apdovanojimas, apdovanojami asmenys, pasižymėję didvyriška narsa ir ištverme ginant Lietuvos Respublikos laisvę ir nepriklausomybę. Nemažai žmonių šiuo žymeniu yra pagerbti po mirties, ir tai daugiausiai partizanų vadai, pvz., Šiaurės Lietuvos partizanų vadai Pranas Muningis, Petras Paltarokas, Žemaitijos partizanų vadas Vladas Montvydas, Dzūkijos – Sergijus Staniškis, Rytų Aukštaitijos – Antanas Kraujelis ir kt.; gyvi likę pasipriešinimo judėjimo dalyviai – kun. Alfonsas Svarinskas, Antanas Terleckas, Sigitas Tamkevičius ir kt. Taip pat pasitraukusieji į Vakarus: Leonas Prapuolenis (po mirties, 2001) – 1941 m. birželio sukilimo vadas, Adolfas Damušis (1994), Mečislovas Mackevičius (1994) – Laikinosios Lietuvos vyriausybės 1941 m. nariai, antinacistinės rezistencijos dalyvis Mykolas Steponas Naujokaitis ir kt.

Apdovanotieji ne vieną kartą

Išeivijoje gyvenusių, Lietuvos laisvinimo, lietuvių išsaugojimo baruose pasireiškusių ir atsikūrusios Lietuvos valstybės pagerbtų lietuvių sąrašas yra ištis išpūdingas. Kai kurie veikėjai yra apdovanojami net ne vienu žymeniu (jeigu prie pavardės nėra pažymėta valstybė, turima galvoje, kad tai JAV lietuvis): pvz., Mykolas Abarius – LDK Gedimino ordino medaliu, 1995, ir Vyčio Kryžiaus ordino Riterio kryžiumi, 1996; Stasys Bačkis – LDK Gedimino ordino Komandoro didžiojo kryžiumi, 1994, ir LDK Gedimino ordino Didžiojo kryžiumi, 1996; Audrys Juozapas Bačkis – LDK Gedimino ordino Komandoro didžiojo kryžiumi, 2000, ir Vytauto Didžiojo ordino Didžiojo kryžiumi, 2003; Stanley Balzekas, Jr. – LDK Gedimino ordino Komandoro kryžiumi, 1996, ir ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Komandoro didžiojo kryžiumi, 2016; Anicetas Simutis – LDK Gedimino ordino Komandoro kryžiumi, 1994, ir LDK Gedimino ordino Didžiojo kryžiumi, 1999; Julius Šmulkštys – LDK Gedimino ordino Karininko kryžiumi, 2003, ir LDK Gedimino ordino Komandoro kryžiumi, 2009; Bernardas Brazdžionis – LDK Gedimino ordino Komandoro kryžiumi, 1993, ir LDK Gedimino ordino Didžiojo kryžiumi, 1998; Rožė Šomkaitė – Lietuvos nepriklausomybės medaliu, 2000, ir LDK Gedimino ordino Karininko kryžiumi, 2000; prel. Jonas Petrošius (Prancūzija) – LDK Gedimino ordino Karininko kryžiumi, 1995, ir LDK Gedimino ordino Komandoro kryžiumi, 2001; Rimgaudas Nemickas – LDK Gedimino ordino Komandoro kryžiumi, 1998, ir ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Komandoro didžiojo kryžiumi, 2007; Kazys Lozoraitis – LDK Gedimino ordino Komandoro didžiojo kryžiumi (Italija), 1999, ir ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Didžiojo kryžiumi, 2005; Stasys Lozoraitis – Sausio 13-osios atminimo medaliu, 1992, ir Vyčio Kryžiaus ordino Didžiojo kryžiumi, 1999; Juozas Kazickas – Sausio 13-osios atminimo medaliu, 1992, LDK Gedimino ordino Komandoro kryžiumi, 1995, ir

LDK Gedimino ordino Didžiojo kryžiumi, 1998; Jūratė Kazickaitė – Sausio 13-osios atminimo medaliu, 2002, ir LDK Gedimino ordino Karininko kryžiumi, 2002; Bronius Nainys – LDK Gedimino ordino Komandoro kryžiumi, 1998, ir Kariuomenės kūrėjų savanorių medaliu, 1999, ir kt.

Daugiausiai išeivių apdovanota – Gedimino ordino Karininko kryžiumi

Daugiausiai (per 40) išeivių yra apdovanotų LDK Gedimino ordino Karininko kryžiumi: Stasys Bačkaitis, 2008; Jonas Balys, 1999; Gediminas Konstantinas Balukas, 2002; Kazimieras Barėnas (JK), 1997; Vytautas Juozas Biečiauskas, 1999; Danutė Bindokienė, 2001; Vytautas Čekanauskas, 1999; Elena Dauguvietytė-Kudabienė (Kanada) 2001; Juozas Giedraitis, 2001; Juozas Girnius, 1994; Kęstutis Kazimieras Girnius, 2000; Algimantas Gureckas, 2002; Pranas Gvildys, 2002; Anatolijus Kairys, 2005; Ugnė Karvelis, 2001; Dana Stanikaitytė, 2006; Linas Sidrys, 2008; Juzė Katiliūtė (Šveicarija), 2005; Kazys Bradūnas, 1994; Jonas Vaznelis, 2006; Vincas Trumpa, 2002; Edvardas Šulaitis, 2003; Rimvydas Šilbajoris, 1999; Aldona Stempužienė, 2006; Romualdas Sakadolskis, 2000; kun. Jonas Sakevičius (JK), 1997; Liudas Sagys, 1994; Jonas Račkauskas, 1996; Petras Petrutis, 2008; Angelė Nelsienė, 2003; Julius Mičiūdas (Argentina) 1996; Petras Maželis, 2001; Vincas Maciūnas, 1999; Viligailė Lendraitienė, 1999; Genovaitė Kazokienė (Australija), 1997; Haris Lapas (Kanada), 1999; Vytautas Kutkus, 1999; Regina Kučienė, 2000; Jonas Kučingis, 1997, ir kt.

Daugiau kaip trys dešimtys apdovanojami LDK Gedimino ordino Komandoro kryžiumi: Kazys G. Ambrozaitis, 2009; Algirdas Avižienis, 1998; Vincas Balickas (JK), 1993; Paulius Baltakis, 1994; Stasys Baras, 1999; Eugenijus Algimantas Bartkus, 2005; Teodoras Blinstrubas, 1997; Rimantas Dirvonis, 1998; Juozas Gaila, 2003; Algimantas Gečys, 2003; Gražina Gudaitytė-Liautaud, 1998; Birutė Jasaitienė, 1998; Vytautas Kazys Jonynas, 1993; Vytautas Kamantas, 2000; Juozas Kapočius, 1995; Vytautas Kašuba, 1994; Gabrieliūs Žemkalnis (Australija), 1998; Arnoldas Voketaitis, 2009; kun. Hermanas Jonas Šulcas (Ruanda), 2008; Jonas Kavaliūnas, 2002; Antanas Razma, 1998; Bronys Raila, 1996; Kazimieras Pugevičius, 1999; Juozas Prunskis, 1999; Jonas Pajaujis (Švedija), 2000; Alfonsas Nyka-Niliūnas, 1999; Raimundas Vladas Mieželis, 2009; Vaclovas Momkus, 2005; Milda Lenkauskienė, 2003; Saulius Kuprys, 2003; Leonas Kriaučeliūnas, 1996; Vaclovas Kleiza, 1999; Petras Ki-

sieliūs, 1998, ir kt.

Taip pat daugiau kaip trys dešimtys yra apdovanotųjų LDK Gedimino ordino Riterio kryžiumi: Elena Viktorija Arbas (Alė Rūta), 2006; Ričardas Bačkis, 2001; Asta Banionytė, 1999; Nijolė Virginija Bražėnas-Paronetto, 2007; Edvardas Jonas Domanskis, 1998; Marija Juozapaitytė-Rudienė, 1997; Kazys Karuža, 2002; Vitalis Žukauskas, 1996; Bronius Vaškelis, 1997; Kazys Varnelis, 1998; kun. Vincas Valavičius, 1997; Andrius Šmitas, 1999; Gražutė Marija Šlapelytė-Sirutienė, 2000; Magdalena Birutė Stankūnaitė-Stankūnienė, 2001; Danutė Rosales (Venesuela), 1996; Jūratė Rosales (Venesuela), 1996; Marija Remienė, 2002; Romas Kezys, 2001; Algimantas Kezys, 1999; Albina Prunskienė, 1998; Birutė Pūkelevičiūtė, 1998; Isolde Ira Poželaitytė-Davis (Australija) 2001; Justinas Pikūnas, 2000; Gabija Marija Petrauskas (Kanada), 2015; Audronė Zita Pakštienė, 2003; Dalia Noreikaitė-Kučėnienė, 1996; Mykolas Morkūnas, 1998; Vytautas Pranas Mikūnas, 2002; Petras Klimas (Prancūzija), 2000; Beatricė

2013 m. Vasario 16-ąją Lietuvos Respublikos Prezidentė Dalia Grybauskaitė ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Komandoro kryžium už aktyvų dalyvavimą atremiant Rusijos agresiją 1991 m. sausio dienomis – vertėjavimą Kauno televizijoje – apdovanojo Vijolę Eleną Arbas, iš JAV atvykusią į Lietuvą ir gyvenančią Kaune.

Martyno Ambrazo (Prezidentūra) nuotr.

Kleizaitė-Vasaris, 1997; Algirdas Landsbergis, 1999, ir kt.

Daugiau kaip dvi dešimtys apdovanojama ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Komandoro kryžiumi: Jonas Adomavičius, 2006; Vijolė Elena Arbas, 2013; Algirdas Brazis, 2006; Rimas A. Česonis, 2003; Vytautas Kasniūnas, 2003; Alvydas Vasaitis, 2003; Jonas Valaitis, 2003; Jurgis Valaitis, 2005; Jonas Urbonas, 2003; Leonidas Ragas, 2003; Vytautas Radžius, 2003; Robert Martin, 2003; Bronius Siliūnas, 2003; Laima Maria Šileikis-Hood, 2006; Ruta Elizabeth Šepetytė, 2013; Regina Resnik-Blatas, 2004; Juozas Jonas Polikaitis, 2016; Marija Danguolė Navickas, 2007; Rūta Lee (Kilmontytė), 2006; Giedrė Maria Kumpikas, 2004; Rita Kliorys, 2003, ir kt.

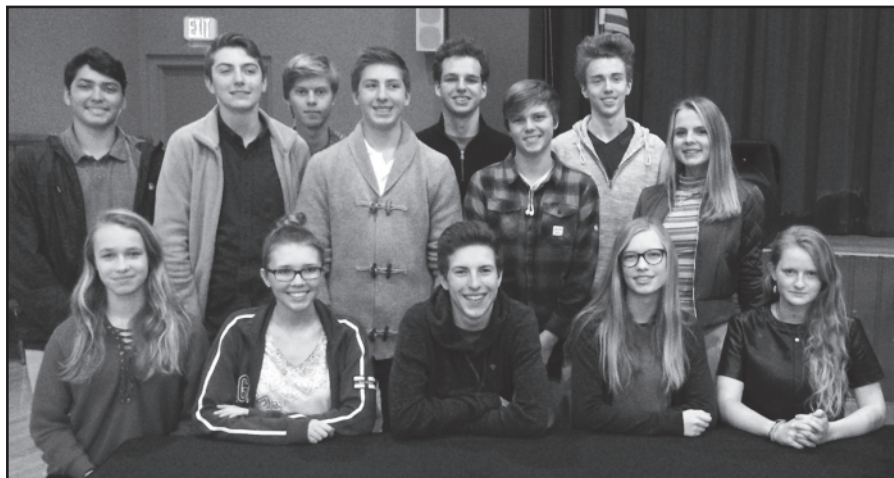
Už įvairius nuopelnus lietuvių bei lietuvių kultūrai išeivijoje apdovanojami ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Karininko kryžiumi: Rimas Domanskis, 2003; Vytautas Victor Kasiulis (Prancūzija), 2013; Faustas Strolia, 2003; Alė Razmienė, 2003; Povilas Kilius, 2003; Kęstutis Miklas, 2004; Bronius Juodelis, 2003, ir kt.

Nukelta į 11 psl.

TELKINIAI

Seminaro metu – diskusijos prie apskrito stalo.

Vyriausieji mokyklos mokiniai (10,11,12 kl.) dalyvavo mokinių-tėvėlių simpoziume: „Ar ateityje reikės lietuvių kalbos?“ Sėdi iš k.: Danielė Serkovaitė, Lelija Kazlauskaitė, Tomas Vyšniauskas, Brigita Gedgaudaitė, Paulė Dargytė. Stovi: Viktoras Petokas, Gintaras Baipsys, Ignas Kirkila, Remigijus Bruožis, Martynas McKenna, Tomas Ragus, Laurynas Aritz ir Gabija Petrulytė.

Namai – tavo kalba

JAV vakarinės pakrantės mokytojų konferencijos atgarsiai

Jau ne pirmus metus Šv. Kazimiero li-tuanistinė mokykla atveria duris JAV li-tuanistams, norintiems pasisemti nau-jų žinių, praplėsti ar atnaujinti profe-sinių pažinčių ratą, pasidalinti savo pasiekimais ir rūpesčiais.

Šiais metais Šv. Kazimiero litua-nistinėje mokykloje susirinko 45 mokytojai iš Bostono, Čika-gos, Seattle, Clevelando, Philadelphijos, Portlando ir Los Angeles.

JAV vakarinės pakrantės moky-tojų konferencijos tema „Aš ir kalba: žvilgsnis į lietuvių kalbą“. Ši tema pa-sirinkta neatsitiktinai – Lietuvos Res-publikos Seimas, vertindamas lietuvių kalbos išskirtinumą ir siekdamas at-kreipti dėmesį į kalbos, kaip kultūros paveldo, svarbą visuomenei, 2017-u-o-sius metus yra paskelbęs Lietuvių kultūros metais

Konferenciją atidarė mokinių ir tėvų simpoziumas, kuriame buvo dis-kutuojama kaip kalba – lietuvių ir ang-lų – keičia žmogaus pasaulėžiūrą; ko-kia lietuvių kalbos mokėjimo nauda iš-eivijoje gyvenančiam jaunimui. Kon-ferencijos dalyviai vienareikšmiškai sutiko, kad kalba yra tėvų perduota do-vana, dalis jų identiteto. Vyresnie-siems – tai tiltas tarp dabarties ir praeities. Viena gražiausių tą popietę nuskambėjusių minčių buvo išsakyta Šv. Kazimiero li-tuanistinės mokyklos direktorės Marytės Newsom – praeitis yra ten, kur tu gimei ir užaugai, da-bartis yra ten, kur tu esi, bet namai yra tavo kalba.

Antroji konferencijos diena prasi-dėjo prisimenant poeto ir publicisto Kazio Bradūno 100-ąsias gimimo me-tines. Tą rytą Los Angeles Tautinių namų salėje skambėjo Kazio Bradūno ir Marcelijaus Martinaičio eilės. Pre-legendė Loreta Timukienė (Čikagos li-tuanistinės mokyklos mokytoja, Li-tuanistikos tyrimų ir studijų centro vi-cepirmininkė, buvusi laikraščio „Draugas“ ir dabartinė „JAV Lietuvių Bendruomenės naujienos“ žurnalo redaktorė) kalbėjo tema „Žvilgsnis į dabartinę lietuvių kalbą“.

Jos metu buvo išsamiai nagri-nėti teoriniai kalbos raidos bei kaitos aspektai, svetimų žodžių naudojimo neišvengiamybė bei žaismingi žodyno turtinimo būdai tokie, kaip „100-as naujų žodžių“ arba „30-ies dienų lie-tuviškas iššūkis“, kurie padės įtrauk-ti naujų lietuviškų žodžių vartojimą

kasdieniniame šeimos gyvenime. Pre-legendė Gailė Radvenytė-Hayden (il-gametė Los Angeles Šv. Kazimiero li-tuanistinės mokyklos mokytoja, ak-redituota specialiųjų poreikių vaikų švietimo specialistė, užimanti aukštas administracines ir pedagogines pa-reigas vienoje iš Los Angeles moky-mosi įstaigų) parengė praktinę pas-kaitą „Kalba, pamokos, drausmė“. Ji pasidalino veiksmingiausiais meto-dais, lengvai pritaikomais bet kurioje mokomojoje aplinkoje, kurie padeda palaikyti efektingą atsakomąjį ryšį tarp mokytojo ir tėvų, reguliuoti kla-sės dinamiką, sužadinti mokinių žin-geidumą bei pasitikėjimą savo jėgomis. Kalbos tema pranešimą skaitė Uni-versity of Washington dėstytoja, kan-didatė doktorantūros laipsniui Eglė Žu-rauskaitė. Viešnia iš Lietuvos, taip pat kandidatė doktorantūros laipsniui Rita Mikelionytė glaustai aptarė kalbos lygių nustatymo egzamino ruošos prin-cipus. Tokio tipo egzaminas yra sėk-mingai vykdomas glaudžiai bendra-darbiaujant su Lietuvos Respublikos Švietimo ministerija bei Vilniaus uni-versiteto li-tuanistinių studijų katedra. Konferencijos dalyviai turėjo puikią galimybę pamatyti ir daugiau suži-noti apie rekomenduojamus mokykli-nius vadovėlius bei pratybų sąsiuvi-nius. Tuo pasirūpino JAV Švietimo ta-rybos atstovė Laima Apanavičienė. JAV vakarinės pakrantės mokytojų konferenciją užbaigė apskrito stalo diskusijos, kurios galėjo tęstis iki pat paryčių.

Iš k.: Inga Dabašinskaitė (Seattle mokyklos vedėja), Marytė Newsom ir Loreta Timukienė.

Šv. Kazimiero li-tuanistinės mo-kyklos direktorės Marytės Newsom iniciatyva, jos pavaduotojos Vitalijos Virbukienės ir mokytojų komiteto na-rių koordinacinis darbas bei talkinin-kų pastangos neliko nepastebėti. Ši sėkmingą profesinį susibūrimą parėmė JAV Lietuvių Bendruomenės Švietimo taryba ir Lietuvių Fondas, Kalifornijos lietuvių kredito unija bei Los Angeles Tautiniai namai.

Kiekvieną li-tuanistą lydi atsakomy-

bė būti tinkamu pavyzdžiu savo auklė-tiniams, kolegoms; atsakomybė išlaikyti lietuvišką dvasią ir perduoti gimtosios kalbos dovaną ateinančioms kartoms.

Mokinys – ne indas, kurį reikia pripildyti, o fakelas, kurį reikia uždeg-ti. /Plutarchas/.

Būkime įkvėpti ir savo pavyzdžiu visus įkvėpkime dideliems darbams!

Jurgita Warren – Šv. Kazimiero li-tuanistinės mokyklos mokytoja.

Seminaro dalyviai.

Sigitos Newsom nuotraukos

Generalinis konsulas Čikagos mokiniams pristatė Lietuvą

Vasario 26 d. LR generalinis konsulas Čikagoje Marijus Gudynas lankėsi Kate S. Kellogg vidurinėje mokykloje, kur moksleiviams kalbėjo apie Lietuvą.

Mokyklos sporto salėje diplomato pristatymo klausė beveik šimtas šeštų, septintų bei aštuntų klasių moksleivių, besimokančių tarptautinio bakalaureato programoje. Jiems pristatyta Lietuvos istorija, kultūra, ekonomika, kalbėta apie gyventojus bei didelę ir aktyvią lietuvių bendruomenę Čikagoje. Didelis dėmesys skirtas Valstybės keliui į nepriklausomybę, prisijungimui prie tarptautinių organizacijų. M. Gudynas taip

pat papasakojo apie generalinio konsulato Čikagoje veiklą, diplomatinę tarnybą, Lietuvos ir JAV santykius. Vėliau vykusioje diskusijoje moksleiviai labiausiai domino diplomato kasdienybė, žmonių gyvenimas Lietuvoje, lietuviškas maistas bei kitos tradicijos.

Lietuvos atstovų vizitas surengtas bendra Čikagos konsulinio korpuso (Chicago Consular Corps) bei Čikagos miesto merijos iniciatyva, kurią ketinama tęsti. Lietuvos pristatymai miesto mokyklų moksleiviams yra rengiami bent keletą kartų per metus.

LR generalinio konsulato Čikagoje informacija

Nuotraukose – generalinio konsulo M. Gudyno apsilankymo Kate S. Kellogg mokykloje akimirkos. Eglės Laužonytės nuotr.

Sausio 13-osios minėjimas Cicero LB apylinkėje

MILDA ŠATIENĖ

Daug šimtmečių mūsų tauta kovojo už savo laisvę prieš kur kas stipresnius priešus. Niekada tautos dvasia nebuvo palaužta, ir po ilgų vergijos metų ji atgaudavo krauju atkovotą laisvę. Sausio 13-oji į mūsų tautos istoriją įrašyta kaip gėrio pergalė prieš blogį.

Sausio 15 dieną, po šv. Mišių Cicero Šv. Antano bažnyčioje, gausūs lankytojai rinkosi į parapijos kavinę. Čia ant stalų degė žvakutės. Visiems buvo prisegtos simbolinės neužmirštuolės. Apylinkės pirmininkė Birutė Zalatorienė pasveikino susirinkusius. Kavinės vedėja Audronė Bernatavičienė pakvietė Jolitą Kisieliūtę-Narutienę pradėti

ti programą. Prelegentė kalbėjo apie lemtingos Sausio 13-osios įvykius prie Vilniaus televizijos bokšto. Tada sovietų tankai šaudė į taikius bokšto gynėjus. Niekas netikėjo, kad ant jų pasipils šūviai. Jolita Narutienė išvardijo keturiolika tada žuvusių Lietuvos didvyrių, kurių pavardės išliks mūsų tautos istorijos puslapiuose.

Aldona Zailskaitė priminė kardinolo Audrio Juozo Bačkio žodžius apie Sausio 13-osios įvykius: „Atmintis įpareigoja mus ne tik gerbti prasmingai žuvusius, bet susieti atmintį su mūsų gyvenimu, saugoti ir ginti laisvę“. Kardinolas A. J. Bačkis sakė, kad laisvė – ypatingas žodis visiems lietuviams – miškuose kovojusiems partizanams, Sibiro platybėse vargusiems tremtiniais, kovojusiems už Lietuvos laisvę išeivijoje. „Visi šie žmonės laisvės siekė priimdami tai kaip savo pareigą ir atsakomybę, kuri ne vieną

jų nuvedė į mirtį“.

Mergaitės laišką apie tėvelio išgyvenimus Sausio 13-ąją perskaitė Vida Kuprytė. Mergaitė rašo, kad Sausio 13-ąją mama ją pažadindavo rytą anksčiau ir liepdavo bėgti pasveikinti ir padėkoti tėčiui už laisvą mūsų šalį, tik ji nesuprasdavo kodėl. Tėtis būdavo susimąstęs. Jis vėliau pasakojo, kaip jam, tada jaunuoliui, buvo baisu išeinant iš namų ištarti savo mamai „Iki“ ...galbūt paskutinį kartą. Jis sėdo į autobusą su kitais ir išvyko į Vilnių. Prie Seimo su kitais vyrais statė barikadas. Prabėgus keliems metams tėvelį pakvietė į mokyklą papasakoti mokiniams apie tą lemtingą dieną. „Aš tada gaudžiau kiekvieną jo ištartą žodį ir supratau jo didelį pasiaukojimą savo tėvynei. Noriu padėkoti tau, kad šiandien esame laisvi, kad šiandien suprantu šio žodžio reikšmę. Tu esi man autoritetas ir mano didžiausias didvyris!“

Susitarimai dėl archyvinės medžiagos rinkimo aktualūs ir Clevelando lietuviams

DR. VIKTORAS STANKUS

Clevelando Ukrainiečių muziejus-archyvas (UMA) pradėjo bendrą projektą su Holokausto muziejumi (Holocaust Memorial Museum) Washingtono ir Ukrainos „Archival Information Systems“ (AIS) – archyvinės informacijos sistema Kijeve. Projekto tikslas – skaitmeninti UMA sutelktus gausius leidinius, spaudą ir kitą medžiagą apie Antrojo pasaulinio karo pabėgėlių (Displaced Persons, DP) stovyklas Austrijoje ir Vokietijoje.

Holokausto muziejaus atstovai pareiškė: „Mūsų vienas iš istorinės medžiagos rinkimo tikslų yra ir dokumentai apie kitų tautybių aukas, nukentėjusias nuo fašistų ir komunistų persekiojimo, nes tai papildė žydų Holokausto studijas“.

Vasario 2 d. UMA patalpose projekto organizatorius Andy Fedynsky susirinkusiems pristatė iš Ukrainos atvykusį AIS steigėją ir direktorių Kyrilo Vyslobokov ir paprašė jo papasakoti apie projektą „Ukrainos kultūrinio-istorinio paveldo, sutelkto UMA ir kitur, skaitmeninimas“. Iš svečio demonstruotų skaidrių išsitikinome, kad AIS turi modernią aparatūrą – didelio formato skenerius, ku-

riais fiksuojami Ukrainos senoviniai dokumentai, knygos, carinės Rusijos, sovietų bei nacių okupacijos laikotarpio dokumentai. Lietuviams buvo įdomu ir svarbu, kad Ukraina, kuri 250 metų buvo Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės sudėtyje, kruopščiai saugo to laikotarpio Lietuvos istorijos dokumentus.

Lietuviams išeivijoje naudinga bendrauti su tokiomis prityrusiomis institucijomis kaip Ukrainiečių muziejus-archyvas. Mums aktualu, kad, pavyzdžiui, Kent universitete esantys Jono Rimašausko surinkti liudijimai, kaip lietuviai gelbėjo žydus Antrojo pasaulinio karo metu, ar dokumentai Lituanistikos tyrimo ir studijų centre Čikagoje būtų ne tik saugomi, bet ir plačiau naudojami.

Ukrainiečių projektas susilaukė didelio susidomėjimo. Pristatyme dalyvavo JAV senatoriaus R. Portman atstovė Caryn Candisky, JAV senatoriaus Sherrod Brown atstovė Leah Jones, Clevelando mero Frank Jackson atstovas Alexander Lackey, tautybių ryšininkas su Ohio gubernatoriumi Andy Futey, iš Washingtono buvo atvykęs federalinės valdžios teisėjas Bohdan A. Futey, taip pat dalyvavo ukrainiečių katalikų dvasininkas Bohdan J. Danylo, „United Ukrainian Organizations“ prezidentė Marta Liscynsky, Amerikos žydų komiteto (AJC) Ohio apygardos direktorė Lee C. Shapiro, Žydų fe-

AIS steigėjas ir direktorius Kyrilo Vyslobokov, pristatęs Ukrainos (bei DLK) istorinius dokumentus, ir projekto organizatorius Andy Fedynsky. Dr. V. Stankaus nuotr.

deracijos (Jewish Federation) atstovas Alan D. Gross, „Western Reserve Historical Society“ direktorius Shawn Martin. Dr. V. Stankus atstovavo Lietuvos garbės generaliniam konsulatui Clevelande ir Ohio bei JAV Lietuvių Bendruomenei.

Ukrainiečių muziejus-archyvas ir Holokausto muziejus vasario 6-ąją Washingtono pasirašė bendradarbiavimo sutartį dalyvaujant ukrainiečių ir žydų organizacijoms, Kongreso bibliotekai ir JAV Kongreso atstovams.

Iš Amerikos ir Afrikos

– paminėti poeto Kazio Bradūno 100-metį tėviškėje

Atkelta iš 1 psl.

Šaltą ir vėluotą žiemos dieną koplyčioje susirinko gausus būrys poeto kraštiečių, jo kūrybos mėgėjų. Daugelis užsuko ir į vos už kilometro esančią poeto tėviškę – čia yra pastatytas ažuolinis koplytstulpis, kuriame – jautrus poeto eilėraštis apie tėviškę, čia įrengti simboliniai vartai, o iš buvusios sodybos pastatų likę vos keletas pamatų akmenų. Šioje vietoje sužibo žvakelių liepsnos, buvo padėta gėlių.

Alvito šv. Onos parapijos kunigas Vytautas Kajokas, aukodamas Mišias, pasidžiaugė, kad šis kraštas išaugino tokį ažuolą, koks buvo Kazys Bradūnas. Jis pabrėžė, jog poetui gimtinė visada buvo labai svarbi, jis, jau sugrįžęs gyventi į Nepriklausomą Lietuvą, ne kartą čia lankėsi, atsivežė ir savo artimuosius.

Poeto dukra Elena Bradūnaitė-Aglinskienė dėkojo, kad surengtas minėjimas Alvite, kuris Bradūnams buvo toks svarbus. „Mes labai dėkingi tiems žmonėms, kurie nutarė visus šiuos metus paskelbti Kazio Bradūno metais. Per juos bus daug minėjimų, renginių, parodų ir literatūros vakarų, bet mes su seserim nutarėme, kad viskas turi prasidėti čia, tėviškėje, kurią tėtukas taip brangino. Ir šiandien, jo mirties dieną jis su mumis, tą visi jaučiame“, – sakė viešnia.

Savo jautrioje, jaudinančiais prisiminimais nuspalvintoje kalboje poeto dukra pabrėžė, jog tėtis visada labai daug dirbo, turėjo įvairių išipareigojimų – rašė eiles, redagavo, rengė literatūrinius vakarus, įvairias parodas. „Kai aš klausdavau, kodėl jis nuolat dirba ir dirba, ar nereikėtų ir kažkiek pailsėti, tėtis atsakydavo, kad jis privalo dirbti ir už tuos savo draugus, kurie žuvo Lietuvoje – Vytautą Mačernį, Mamertą Indriliūną, Bronių Krivicką“, – prisiminė ji.

„Tėtis mums Amerikoje tiek buvo pripasakojęs apie savo numylėtą Alvitą, kad tarytum viską apie jį ir žinojome. Čia vietos kapinaitėse palaidoti ir tėčio broliai Jurgis, Jonukas. Mes gimėme jau ne Lietuvoje – aš Vokietijoje, po metų brolis Jurgis gimė Amerikoje, dar po dešimtmečio ten gimė ir sesuo Lionė. Tėvai nuo mažų dienų mums skiepijo meilę Lietuvai, namuose visada kalbėjome tik lietuviškai. Tėtis pasakojo mums, kaip jo mama nenorėjo palikti namų Alvite ir išvažiuoti, bet jau kitą dieną viskas čia buvo karo sunaikinta“, – sakė E. Aglinskienė.

Ji kalbėjo ir apie tai, kad šeima išsibarstė po visą pasaulį, tačiau gimtinės trauka nuolat kviečia sugrįžti čia. Dėl to jie atskrido iš Amerikos, dėl to ir mirusio brolio Jurgio sūnus atvyko net iš Kenijos. Inžinerijos ir ekonomikos mokslus Northwestern universitete Evanstone baigęs bei verslo administ-

Šaltą ir vėluotą žiemos dieną koplyčioje susirinko gausus būrys poeto kraštiečių.

A. Vaškevičiaus nuotraukos

ravimo magistro laipsnį Čikagos universiteto verslo mokykloje igijęs Vytautas Bradūnas dabar dirba vienoje šios šalies bendrovėje kaip kompiuterių specialistas, padedantis ten atsidūrusiems įvairių šalių pabėgėliams atrasti ir palaikyti ryšius su artimaisiais. Jo tetos nuomone, tai labai simboliška, nes ir Bradūnų šeima buvo pabėgėliai, tad ratas tarsi apsisuko ir grįžo į pradinį tašką.

„Lietuvių kalba man yra tokia graži, gražiausia pasaulyje, ne veltui tėveliai ją taip mylėjo. Turime tiek gražių mažybinių žodelių, kuriais tiek daug galime pasakyti. Ir tėčio kalba buvo labai graži, yra ir nuostabūs laišukai, kuriuos jis rašė mamai dar labai jaunas, kokių 23-ųjų metų, dar jie nebuvo susituokę – ‘Kazyte, mums nieko gyvenime netrūksta, nes visa, kas gražiausia – tėviškės dangus, saulėlydžiai, rugių žydėjimas – duota už dyką’. Jei šiomet, kai minime jo metus, jūs paimsitė į rankas kokią nors tėčio poezijos knygelę, paskaitysitė jo parašytų eilėraščių, tai ir bus gražiausias atminimas ir pagerbimas“, – sakė poeto dukra.

Jaudinančią literatūrinę-muzikinę kompoziciją „O liko tik eilėraščių čiulbėjimas“ parengė ir parodė Alvito pradinės mokyklos moksleiviai. Jos metu skambėjo gitaros ir kanklių muzika, poeto eilės, kurios iki ašarų sugraudino K. Bradūno artimuosius. Minėjime dalyvavę Vil-

kaviškio savivaldybės administracijos atstovai poeto dukroms ir anūkui padovanojo garsaus vietos tautodailininko Raimundo Blažaičio išdrožtas medines skulptūreles, kurios primins apsilankymą poeto tėviškėje.

Po renginio jo dalyviai ir svečiai dar neskubėjo skirstytis – Vytautas Bradūnas smalsiai apžiūrinėjo stendą, skirtą K. Bradūnui, o Elena Aglinskienė, priėjusi prie mažųjų atlikėjų, kiekvienam iš jų padėkojo, kiekvieną pakalbino. „Mylėkite gimtinę, Lietuvą ir kur ateityje bebūtumėte, visada čia sugrįžkite“, – sakė ji vaikams. Poeto dukra pasidžiaugė, kad K. Bradūno atminimui išleistas ir pašto ženklas.

Jaudinančią literatūrinę-muzikinę kompoziciją parodė Alvito pradinės mokyklos moksleiviai.

Alvito šv. Onos koplyčioje K. Bradūnas buvo pakrikštytas.

Iškilmingas K. Bradūno 100-mečio minėjimas šeštadienio vakarą vyko Valdovų rūmuose Vilniuje. Kalba literatūrologas Valentinas Sventickas.

Dainiaus Labučio nuotr.

Jo didžioji aistra – rinkti pašto ženklus

Prisimenant redaktorių ir filatelistą Igną Sakalą (III)

RAIMUNDAS MARIUS LAPAS

Tęsinys. Pradžią – vasario 9 ir 11 d.

Čikagos priemiestyje gyvenęs aktyvus kolekcininkas, nemažą Igno Sakalo rinkinio dalį pirkęs pedagogas Juozas Kreivėnas savo straipsnyje „Lietuviai filatelistai“ (*Filatelistų draugija „Lietuva“ biuletenyje*, 1969 m. sausis, nr. 1/127) tvirtino, jog „Ignas Sakalas renka tik Lietuvos pašto ženklus ir tai daro kantriai be jokių pertraukų nuo 1920 metų“. Dar tikslėnis, apčiuopiamus įrodymus apie rimtą redaktoriaus aistrą filatelijai užtinkame kalbininko Jurgio Šlapelio iš Vilniaus į Čikagą 1928 m. balandžio 18 d. Ignui Sakalui rašytame laiške:

Gerbiamasai Tautietai. „Viln. Varpo“ redaktorius gavo iš Tamstos laišką, rašytą 1928.III.24 d. Pats nieko nenusimanydamas apie filateliją, Tamstos laišką jis atidavė man. Aš esu taip pat filatelistas, čia Vilniuje lietuvių tarpe vienuotinis. Be to, mūsų knygyne gana plačiai ir pardavinėjami pašto ženkleliai. Iš visų valstybių geriausių kolekcijų turiu Nepriklaus. ir Vidurinės Lietuvos. Šita mano kolekcija daugiausia yra iš keturblokių, vokiškai „vierblockų“ – vadinasi – kiekvieno ženklelio po keturių tokioje tvarkoje, kaip aš čia Tamstai pavyzdžiui siunčiu. Galėčiau Tamstai pristatyti visą Vidur. Lietuvos komplektą šitokiomis kainomis. Visas, pilnas, Vid. Liet. kompletas paprastųjų, 86 ženkleliai (43 dantytiniai ir 43 karpytiniai) – 2 doleriai, tie patys keturblokiškai – 10 dolerių, 8 antspaustieji ant lietuviškų – 3 doleriai, – keturblokiškai – 15 dolerių; 2 antspaustieji – ant lietuviškų (10 m./3 auks) ir (10 m./5 auks) kainuoja 25 doleriai. Tai yra brangiausiai ženkleliai, ir jų keturblokiškai nebeturime.

Taip pat galėčiau suteikti Tamstai iš Nepr. Lietuvos ženklelių, nors jų bent keliolikos neturiu parduoti. Baltrarusiškų – gudžių yra viso 16 ž. kainuoja tik 20 amer. centų. Turiu taip pat Ukrainos, senosios Rusijos ir jos visokių baltosios gvardijos generolų, ir, žinoma turiu Lenkijos. Geriausia būtų, kad reikalaudamas sužymėtumei Tamsta numerius iš „Michel Briefmarken“ katalogo (Europa) 1928 m. arba 1927 m. Arba jei „Michelio“ kat. neturite, tai gali man Tamsta atsiųsti kurį pilną Amerikos katalogą, kad ir pernykštį (žinoma veltui, pabrėždamas reikalingus numerius). Amerikos katalogo aš jokio neturiu, o tik „Michelio“, „Zumšteino“ ir „Yverto“. Beje, daugelių Vid. Lietuvos ženklelių neturėsiu antspauduotų, tai gal visais reiks siųsti naujas – nevertotus...

Toliau Šlapelis rašo, jog knygyne jie turi „visas iš Neprikl. Lietuvos knygas“ ir jas parduoda „ne brangiau kaip ir tenai“. Jis taip pat skundžiasi, kad knygynas, caro laikais mokesčių nemokėjęs, dabar apdėtas dideliais mokesčiais: „Tai sunki yra mūsų padėtis“.

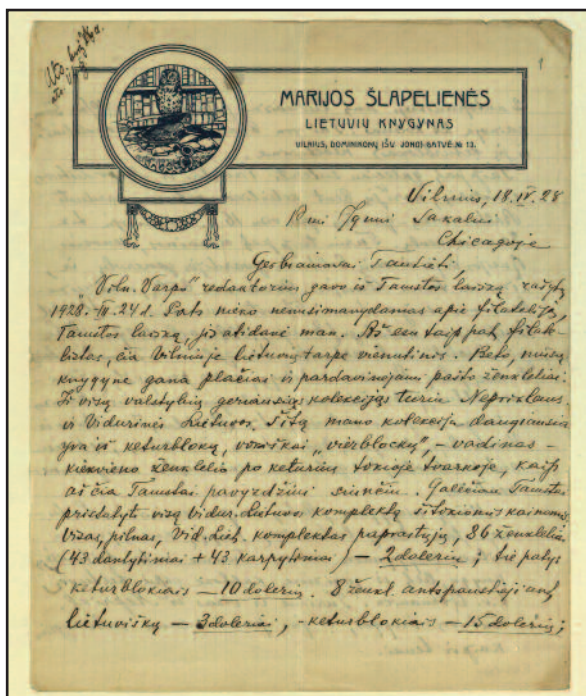
Knygyno savininkės Marijos Šlapelienės laiške Ignui Sakalui, datuotame 1929 m. lapkričio 27 d., primenama, jog tebelaukia 31 dol. už *Draugui* pasiųstas sceninių veikalų knyguotes. O taip pat: „Siunčiau Tamstai *Michelio* pašto ženklų katalogą. Nežinau, ar gavote?“.

Prie apdovanojimų stalo LITHPEX VIII filatelijos parodoje, kuri vyko Lietuvos Vyčių salėje 1956 m. spalio 20–21 d. (iš k.): Edmundas Jasiūnas, Viktorija Tūbelienė, parodos vadovas Ignas Sakalas, Filatelistų draugijos pirmininkas John Green, Eugenijus Petrauskas, Eve A. Lukas (Lukošiūtė), Steve Ivanauskas ir Juozas Mačėnas.

Ignas Sakalas nebuvo vienintelis lietuvis filatelistas anuometinėje Čikagoje – kun. Jonas Kloris taip pat buvo užsikrėtęs šia bacila. Gerai, kad jis išsaugojo ženklus ant šios atvirutės, mat ji rašyta Lietuvos Nepriklausomybės akto signataro Prano Dovydaičio.

Filatelija suvedė kalbininką, gyvenusį okupuotame Vilniuje su redaktoriumi demokratinėje Čikagoje: Jurgio Šlapelio laiškas Ignui Sakalui.

Rinko kolekciją po kruopelytę

Tuo metu Sakalas nebuvo vienintelis lietuvis Čikagoje, renkantis pašto ženklus. Js aktyviai ieškojo bendraminčių, kad galėtų ženklais mainytis. 1929 m. spalio 25 d. Šv. Baltramiejaus bažnyčios Waukegane klebonas kunigas J. M. Kloris atsako į tokį Sakalo

prašymą: *Renku ženklelius jau nemažai metų, bet iki šiol, iš visokių priežasčių neturėjau jų sudėjęs kaip reikia. Bus dabar antras mėnuo kaip lipdau juos į Albumus ir kuomet užbaigsiu darbą, tuomet galėsiu ir duplikatais mainytis. Lietuvos išskyrus pirmuosius turiu visus. Lietuvos oro pašto turiu daug duplikatų, Klaipėdos turiu nemažai. Vidurinės Lietuvos neperdaugiausia. Dabar atleiskite. Kuomet sutvarkysiu galėsime sumainytis...*

Sakalas tikrai nerimo visur ieškodamas Lietuvos pašto ženklų – net prašydavo jų iš Lietuvos diplomatinę įstaigų! Atsakydamas į Igno Sakalo prašymą atsiųsti bylose turimų pašto ženklų, Lietuvos generalinio konsulato New Yorke sekretoriaus pavaduotojas Konstantinas Jurgėla savo 1929 m. spalio 28 d. laiške rašė: *Į Tamstos š. m. spalio 26 d. laišką šiuo turiu garbės atsakyti, kad ši įstaiga netaupo gaunamų pašto ženklų, nebent bylos ypatingas charakteris reikalauja užlaikyti dokumentus taip kaip jie gauti. Be to, malonėk Tamsta įsidėmėti, kad ant raštų ir siuntinių gaunamų šioje įstaigoje yra dedami paprasti kasdien vartojami ženklai, taigi tokie pat kaip ir „Draugo“ gaunamoji korespondencija kad turi. Todėl man gaila Tamstą užvilti, bet aš negalėsiu Tamstos reikalo patenkinti. Kelis gaunamų ženklų pavyzdžius pridešu šiame voke.*

Nedidelių vilčių Ignui Sakalui suteikė ir Lietuvos pasiuntinybės JAV, Washington, DC pirmasis sekretorius Mikas Bagdonas savo 1929 m. lapkričio 7 d. laiške: *Labai gailiuosi, kad pašto ženklų rinkimo reikalu mažai galėsiu Tamstai pagelbėti. Mat Pasiuntinybei nedaug tenka koresponduoti su užsieniais, todėl užsienių pašto ženklų neturime. Iš Lietuvos korespondenciją daugiausiai gaudavome diplomatiniais kurjeriais. Tiesa, kartkartomis gauname raštų ir paštų. Bet rezultate Lietuvos pašto ženklų surenkama nedaug. Dėl laiškų vokų ir paketų luobelų tenka pasakyti, kad, einant Pasiuntinybės praktikai, jie netinkami pralinkus tik dvejiems-trejiems metams. Ant raštų, iš jų Tamstai būtų maža naudoti, nes paprastai Lietuvos pašto ženklai nuo vokų nuplėšiami ir siunčiami jų reikalaujantiems asmenims, kurių yra gana daug. Vistik, norėdamas bent dalinai patenkinti Tamstos pageidavimą, su šiuo laišku siunčiu Tamstai keletą Lietuvos pašto ženklų, nors, manau, kad šios rūšies pašto ženklų Tamsta jau turi savo rinkinyje.*

Aistringas kolekcininkas nepaliko ramybės ir savo kolegų. Į Sakalo prašymą atsiųsti pašto ženklų 1932 m. lapkričio 19 d. iš Darbininko redakcijos South Bostone J. B. Laučka rašė: *Dovanokite, jog taip ilgai neprisiunčiu prašytųjų ženklų, kurių visų ir aš dar nesurinkau. Kaip tik juos gausiu, tuojau nusiųsiu. Moksleivių seimo atstovai neturėjo ženklelių.*

Nukelta į 8 psl.

Prisimenant redaktorių ir filatelistą Igną Sakalą

Patriotas Ignas Sakalas sumaniai naudojo filateliją kaip propagandos ginklą kovoje už Lietuvos nepriklausomybės atkūrimą. Prie savo eksponato genocido parodoje, vykusioje 1971 m. balandžio 13–20 d. Ford City prekybos centre Čikagoje.

Atkelta iš 7 psl.

Filatelistų draugija gimė Drauge

Pomėgio draugų Ignas Sakalas ieškojo ne veltui – jo noras buvo lietuvius filatelistus suburti į bendraminčių ratelį. Tai įgyvendinti jam pavyko ne iš karto.

1956 metais, minint *Filatelistų draugijos „Lietuva“* dešimtmetį, Juozas Liubinskas draugijos biuletenyje (nr. 2 /33) rašė apie organizacijos ištakas: „Prieš penkiolika ar dvidešimt metų Ignas Sakalas, vienas iš *Draugo* redaktorių, susidomėjo įsteigimu lietuvių filatelistų draugijos. Pasitaręs su dr. Al. M. Račkus, kuris tuo metu buvo labiau žinomas kaip numizmatas, ne filatelistas, pradėjo ieškoti lietuvių, renkančių pašto ženklus, ypatingai Lietuvos. Suradęs porą lietuvių (A. Bacevičius ir J. Klimas), sušaukė (datos nebeatsimena) dr. Račkaus kabinete susirinkimą draugijai įsteigti. Sumanymui pritarta, tačiau draugija dėl permažo narių skaičiaus nebuvo įsteigta. Porai metų prabėgus, dar porai filatelistų atsiradus (iš jų žymiausias buvo A. Budvytis, kuris kartu buvo ir numizmatas), vėl buvo sušauktas susirinkimas ir įsteigta lietuvių Filatelistų draugija. Nors draugija buvo įsteigta, tačiau jokio veikimo nepatrodė, ir taip tęsėsi iki 1946 metų...”

Tas antrasis susirinkimas vyko ne kur kitur, o Igno Sakalo darbovietėje – *Draugo* redakcijos patalpose Čikagoje, 2334 South Oakley gatvėje, Čikagoje. 1946 m. spalio 20 d. atsiliepę į viešą kvietimą atvyko dr. Aleksandras M. Račkus, John Green, Benediktas Jurėnas, Eva A. Lukas (Lukošiūtė), Vincas Petrauskas ir Juozas Klimas. Po Sakalo įžanginio sveikinimo ir pateikto laikino santvarkos plano, sumanymui visi pritarė, sutiko būti nariais ir ...svajonė išsipildė. Draugija pakrikštyta *Filatelistų draugija „Lietuva“* (angliškai Lithuania Philatelic Society). Į pirmąją valdybą įėjo pirmininkas John Green, vicepirmininkas Ignas Sakalas, sekretorius ir biuletenio redaktorius Benediktas Jurėnas, išdininkas Vincas Petrauskas, patikėtiniai dr. Aleksandras M. Račkus ir Eve A. Lukas.

Kad Ignei Sakalui mintis Čikagoje suburti lietuvius kolekcininkus gimė dar prieš Antrąjį pasaulinį karą, liudija vienas eksponatas – vokas (buvęs a. a. Edmundo Jasiūno rinkinyje), siųstas 1938 m. balandžio 18 d. iš „Filatelijos“ pašto ženklų prekybos Kaune ir adresuotas Sakalui kaip draugijos sekretoriui: Mr. Ignotas Sakalas, Am. Liet. Filatel. D-jos Sekr., 2334 S. Oakley Av., Chicago Ill. U.S.A.”

Beje, nurodytas adresas buvo tuometinio *Draugo* redakcijos adresas. Visa asmeninė, įskaitant ir filatelinio pobūdžio korespondencija keliaudavo redaktoriui į darbovietę.

Pirmosios veiklos metais draugija rinkdavosi Gage Parko „fieldhouse“ (prie 55 g. ir Western sankryžos,) vėliau – Lietuvos vyčių salėje, Amerikos le-

giono Dariaus-Girėno posto patalpose, dar vėliau – *Draugo* redakcijoje, o galiausiai Jaunimo centre. Pirmaisiais metais draugijos nariai buvo beveik išimtinai JAV gimę lietuviai, 1949–1951 m. jos gretas gerokai papildė iš Vokietijos atvykę naujieji lietuviai emigrantai.

Ženklų rinkimas – vaikų žaidimas?

Sunkiai pramintą kelią į organizuotą lietuvių pašto ženklų rinkėjų sambūrį vaizdžiai prisimena Ignas Sakalas *Filatelistų draugijos „Lietuva“* biuletenio 1966 m. vasario numeryje:

Lietuvos filatelija Jungtinėse Amerikos Valstybėse gimė su pirmais laiškais iš Nepriklausomos Lietuvos su jos išleistais pašto ženklais. Visiems išeiviams, kurie daug dirbo ir auکوjo gimtojo krašto nepriklausomybei atgauti, buvo didelis džiaugsmas ir dėl to dauguma tuos ženklus rinko: vieni – kad jie buvo savi, savo krašto vyriausybės išleisti, kiti – sau prisiminti ir savo vaikams, vaikaičiams parodyti. Tik nei vieni, nei kiti nežinojo, kaip reikia su tais, kad ir vartotais, ženklais elgtis. Vieni plėšė nuo vokų ir krovė į dėžes, kiti – bet kokiais klijais ir bet kaip lipdė į vaikų rašymui vartojamus sąsiuvinius. Tokiu būdu daug pirmųjų, dabar vertingų, ženklų buvo padaryti beverčiais tikrosios filatelijos reikalui. Išimtį sudarė tik tie (o jų nedaug buvo), kurie, turėdami įgimtą pamėgimą pašto ženklams rinkti, priklausė kitataučių filatelistų klubams ir draugijoms. Pastarųjų tarpe buvo ir tokių, kurie ne tik ženklus rinko, bet nuo pirmosios laidos juos visapusiai studijavo: popierių, dantavimą, tipografines, spalvų, piešinių atmainas ir įvairias spaudos klaidas, kurių kiekvienos valstybės pirmose pašto ženklų laidosose būna labai daug. Iš šių keletas išėjo į tikrus specialistus – pašto ženklų žinovus. Paminėsiu tik pačius žymiausius Chicagoje – A. Budvytis, kun. J. Kloris, dr. A. Račkus (visi trys jau mirė), ir dr. W. Eisen (Eisenas), Philadelphiajį W. Norton (Norkus), ir Baltimorejį dr. J. Buchness (Bučnis). Budvyčio ir Klorio specializuotus rinkinius (šiandien būtų reti ir brangūs) jiems mirus kažkas pagrobė ir daugiau nebeteko jų matyti. Dr. A. Račkaus turtingas rinkinys, jam dar gyvam esant ir leidus, buvo išsklaidytas ir džiugu konstatuoti, nedingo: dalis pateko į lietuvių filatelistų rankas, o visa kita – perėjo stambaus automobilijų prekybininko Stanley Balzeko, Jr. steigiamąjį Lietuvių Kultūros Muziejų (Balzekas Museum of Lithuania Culture) Chicagoje. Nežinia, kaip ilgai Lietuvos filatelija Amerikoje

būtų tokiu keliuėjusi, jei ne mano bičiulystė su aukščiau paminėtais asmenimis. O bičiuliautis su jais, kaip pašto ženklų rinkimo mėgėjui, buvo malonus ir naudingas dalykas. Kun. Kloris rinko nevartotus ženklus išėjusius su įvairiomis atmainomis ir klaidomis. A. Budvytis ir stud. A. Račkus priklausė kitataučių filatelistų ir numizmatikų draugijoms: vienas rinko Lietuvos pašto ženklus ir Vokietijos bei Rusijos imperijų ordinus kariškiams dekoruoti, gi kitas ženklus ir senosios Lietuvos metalinius pinigus. Aš gi priklausiau dviem filatelistų draugijom /Cicero-Berwyn ir Austin/, o svečio teisėmis dažnai dalyvaudavau kitų filatelistų draugijų /Chicago, Polonus, Roosevelt, Ogden Hills, Beverly/, dalyvaudavau jų susirinkimuose, stebėjau jų veikimą ir ne kartą pagalvodavau, kad reiktų ir lietuvių tarpe tokią draugiją įsteigti. Pagal taisykles, draugijai įsteigti reikia penkių narių, kurie sudarytų valdybą. Mūsų gi buvo keturi. Kun. Kloriui ir Budvyčiui mirus, likome tik du – aš ir jau į medicinos daktarus išėjęs A. Račkus. Vėliau atsirado ir trečias – J. Green /Grinius/, su kurio susipažinau vienoje pašto ženklų varžytinėse Chicagoje. Reikėjo dar dviejų. Kita priežastis slopinusi entuziazmą draugijai steigti buvo ši: anais laikais /ne-trūksta ir dabar/ daug lietuvių buvo įsitikinę, kad pašto ženklų rinkimas, dargi jau vartotų nuo vokų plėšimas, yra vaikiškas darbas ir suaugusiam žmogui ne tik nerimtas, bet net juokingas užsiėmimas. NETURI KĄ VEIKTI – ŠTAMPUS RENKA, nekartą teko girdėti pasijuokiant. Tad ir tokia „štampininkų“ draugija būsianti tik pajukos objektas. Vis tik laikui bėgant, gerokai išžiūrėjęs, kaip kitų tautų „štampininkai“ savo draugijų susirinkimuose lengvu būdu – mainais ir iš kitų narių paruoštų „approval books“ – papildė savo rinkinius reikalingais ženklais, kaip specialistų paskaitos filatelinėmis temomis, pašto ženklų filmai ir foto filmos-paveikslai /slides/, spauda ir parodos atveria jiems horizontus filatelijai pažinti ir patyrimo gauti – nutariau: kaip bus ar nebus, o draugiją steigsiu.

Laimėi, Kloris, kaip ir Sakalas, „štamptų“ nuo vokų neplėšė. Seniausias mano albume išlikęs atvirukas – siųstas Mr. Ignotui Sakalauskui, gyv. 4031 South Rockwell Str., Chicago, Ill U.S.of America, iš Kaišiadorių 1922 m. gegužės 7 d. Ar gautą bičiulio J. Jurkūno rašytą atviruką Ignas išsaugojo dėl Klaipėdos uosto atvaizdo, ar dėl to, kad ant jo buvo užklijuotas 2 auk, pašto ženklas su kunigaikščio Kęstučio portretu (deja, kaišiadorietis siuntėjas nežinojo pašto tarifų, todėl pašto tarnautojas mėlynai pažymėjo „T“ – TAXE (priemoka). Sauguju savo rinkinyje ir vieną itin vertingą atvirutę, siųstą 1922 m. kun. Jonui Kloriui į Waukeganą. Gera, kad klebonas „štamptu“ nenuplėšė ir atvirutė liko sveika – mat ją rašė 1918 m. vasario 16-tosios Lietuvos Nepriklausomybės akto signataras Pranas Dovydaitis!

Giliai į Sakalo filatelines džiungles leisimės ketvirtoje, paskutinėje, šio straipsnių ciklo dalyje.

Atvykęs į Čikagą redaktorius Sakalas apsigyveno adresu 4031 South Rockwell gatvėje. Jam adresuotas atvirukas siųstas 1922 m. gegužės 7 d. iš Kaišiadorių.

Istorinė citatos pateikiamos originalia kalba.

Už pagalbą ruošiant šį straipsnį nuoširdžiai dėkoju kolegėms iš Lietuvos – Nacionalinio M. Mažvydo bibliotekos Vilniuje vyr. bibliografei Irenai Adomaitienei ir retų knygų ir rankraščių skyriaus vyr. bibliotekininkei Dianai Norkūnienei.

Istorinės nuotraukos ir dokumentai iš asmeninio Raimundo M. Lapo (Čikagoje) archyvo.

LIETUVIŲ FONDO AUKOTOJAI

Nuoširdžiai dėkojame **2016 m.**

rugsėjo, spalio, lapkričio ir gruodžio mėn.

Lietuvių Fondo aukotojams, kurių dosnumo dėka,

LF kapitalas padidėjo **158,796 dol.** suma!

Maloniai kviečiame visus remti Lietuvių Fondą.

Mūsų tauta – mūsų ateitis.

LF Vadovybė

\$3	Galeckaitė Audronė, IL (\$151).
\$10	Barauskaitė Rymantė Teresė, CA (\$420); Gierštikas Nijolė, IL (\$140); Kopka Coch-rane Michelle, RI (\$10); Stankus Kostas, IL (\$610).
\$20	BAkulič Alina, IL (\$300); Balta Dana, MA (\$714); Banevičius Danguolė, CT (\$685); Giedraitienė Aniceta, OH (\$170); Jansonas Irena, MA (\$3,220); Morkevičiūtė Lydon Rasa, MA (\$540); Nenortas Ina, MA (\$20); Pedrosa Susan ir Mark (\$20); Petrulis Re-gina, MA (\$20); Razma Antanas Jr., IL (\$4,730); Šalčiūnas Jeronimas, Lietuva \$570); Šlapkauskas Algimantas ir Rugilė, IL (\$115); Veitas Romualdas, MA (\$120).
\$22	Zubinas Andrew, IL (\$21.98).
\$25	Andriukaitis Paul Bernardas, PA (\$200); Andriukaitis Steven John, MI (\$125); And riukaitytė Kristina Marija, TN (\$125); Angelbeck John (\$25); Black Paul ir Carolyn, SC (\$25); Dehm Richard, NY (\$25); Etchegoyhen Laima, NV (\$25); —Kasniūnas Ma rius ir Rasa, IL (\$1,231); Keating Linda MA (\$125); Kizlauskas Kazimieras ir Liolė, MI (\$630); Limantas Reda, MA (\$225); Mickūnas Irena, MA (\$125); Pieniežny Ches-ter ir Danutė, NY (\$175); Rapp Julie, NY (\$25); Quinn Thomas ir Dainė, IL (\$1,150); Šlepetyš Ričardas, NJ (\$340); Stahr Richard, NY (\$25); Stuopis Jurgis ir Roma, MA (\$50); Mr. ir Mrs. Wassenaar, MN (\$25); Zimmermann Rūta, IL (\$25).
\$30	Juodaitis Maria ir Raymond, CT (\$130); Kondratas Victor, NY (\$285); Mikelionis Raymond, CA (\$120); Rubikas Ignas, Jungtinė Karalystė, (\$30); Vanagas Artūras, NY (\$30).
\$40	Baldauskas Christine, OH (\$140); Barisa Bart, CA (\$395); Barzdukas Arvydas ir Daiva, VA (\$2,640); Budrys Antanas ir Jūratė, AZ (\$2,745); Čepas Gintaras ir Valė, MA (\$290); Eidukytė Oreta, IL (\$360); Neverauskas Vita, MI (\$1,340).
\$50	Aidis Ramutė, MD (\$1,250); Ambrozaitis Audronė, IN (\$170); Armonas Dalia, OH (\$300); Balčiūnas Jurgis ir Violeta, MA (\$235); Banevičius Linas ir Marytė, CT (\$100); Bettencourt Sara ir Mark (\$50); Bostancic Anne, NC (\$50); Černiūtė Marytė, IL (\$505); Durickas-Moore Rita, FL (\$620); Holt Robb NY (\$50); Ilginytė Danguolė, IL (\$625); Ilgūnienė Irena Rūta ir Monoenko Victor, NY (\$50); Keblys Kęstutis ir Vitali-ja, LA (\$1,790); Koritzinsky Gary (\$50); Laucius Henrikas ir Ilona, MI (\$1,655); Mi ckus Andrius, VA (\$50); Mickus Tadas, VA (\$2,800); Mickus Stasys ir Helen, CO (\$50); Mickus Vyto, WA (\$50); Mikulionis Svaja, IL (\$150); Moore Sharon Melville, NY (\$50); Moskal Dave ir Edie, NY (\$50); Naris Dalia ir Marius, IL (\$350); Nielsen Constance ir Donald, AL (\$50); Obelenis Stasė, OH (\$425); Paškevičius Henrikas ir Marija, IL (\$170); Plikaitis Barbara, IL (\$10,450); Račka Anthony (\$50); Raulinaitis Julius ir Irena, CA (\$1,600); Raulinaitytė Jūratė Elena, CA (\$330); Stuopis Tomas ir Rita, MA (\$50); Svera Jonas ir Birutė, MI (\$1,550); Tautkus Romas ir Aušra, NJ (\$150); Trumpjonas Danutė, IL (\$730); Ward Gražina, IL (\$50); Žiedonis Valdonė, OH (\$700); Zimmermann Susanne (\$50).
\$60	Railaitė Neringa, CA (\$1,760).
\$66	Anonimas, (\$736).
\$75	Fisher Caolyn, NY (\$75); Kleinas Arūnas, (\$75); Modestas Edward ir Regina, IL (\$245).
\$80	Gayauskas Rimas, CA (\$650); Kaunelis Saulius ir Diane, MI (\$475); Kline Regina (\$80); Rauduvė Rolandas ir Daiva, IL (\$480).
\$100	Alexson Timothy, NY (\$200); Ambrose Marius, DE (\$1,400); Audick Daniel, CA (\$600); Babickas Aušra, OH (\$1120); Bagočiūnaitė Daiva, CA (\$100); Baipšys Rimvy-da, CA (\$1,835); Baltušis Laima, (\$100); Bernotas Dalia, MA (\$200); Biskis Indreika Meilutė, IL (\$1400); Blekys Irene ir Allan Johnson, WA (\$325); Bublys Algimantas, FL (\$1,395); Buivys Daina, MD (\$1,900); Buožys Valdas, NY (\$100); Černis Diana Auš-ra, MI (\$300); Chicago Lithuanian Women's Club, IL (\$800); Čikotas Janina, VA (\$200); Daugirdas Jonas ir Ona, IL (\$1,700); Daugvilaitė Čechanavičius Rita, IL (\$1,930); Dinsmonas Žydrūnas ir Reda, IL (\$570); Draugelis Arūnas ir Irena, IL (\$4,780); Draugelis Gailius, Daniela, Lukas ir Ignas, MD (\$100); Dysas Raymond, OH (\$200); Einola Svea ir Peeter (\$100); Friday Robert ir Deborah, CA (\$100); Gečas-McCarthy Irena, NY (\$1,800); Germanas Vytautas ir Liuda, IL (\$1,125); Gray Ralph, CA (\$100); Gray Todd, WA (\$100); Hamm Sakalytė Jurgita, PA (\$710); Howes John, MD (\$100); Jakštas Vytautas, Lietuva (\$100); Jakubauskas Romas ir Teresė, MA (\$900); Jasas Bujalski Birutė, IL (\$300); JAV LB Švietimo taryba, NJ (\$1,650); Jesū-nas Kenneth, IL (\$600); Jonynas Algirdas ir Saulė, CA (\$300); Kamantas Gražina, MI (\$5,300); Kaunas Gražina, WI (\$1,700); Kavakienė Angelė, IL (\$1,000); Kerelienė Irena, IL (\$1,100); Kerikas Saulius ir Daneta, MA (\$100); Kilienė Laima, IL (\$100); Kirvelaitis Vytenis, IL (\$2,300); Kisielius Rita, IL (\$10,190); Kligys Ramunė, VA (\$100); Kliorė Birutė, CA (\$775); Kojelis Daina, IL (\$1,400); Kučiauskas Valdonė ir Edward Hargadon, MD (\$200); Kudirka Aldona, CA (\$250); Kudirka Andrius, IL (\$1,200); Kupčinskas Aidas ir Gita, MA (\$500); Kwiatkowski Jūratė, IL (\$200); Lacks Susan ir Dunn Mitchell, MD (\$100); Liaugminas Sheila (\$100); Lietuvių meno an-samblis „Dainava“, IL (\$650); Lintakas Aras, IL (\$800); Lirgameris Edis ir Leonora, IL (\$300); Matusaitis Vidmantas ir Vita, NJ (\$520); Michels Susan ir Douglas, PA (\$100); Miller Randolph, OR (\$1,100); Misiūnas Rūta, IL (\$100); Morrison William ir Patricia, MA (\$100); Naris Gintra, IL (\$375); Newsom Marija, CA (\$400); O'Brein Mi-chael ir Colette, NY (\$100); Pauliukonis Alfonsas, NY (\$550); Paužuolis Antanas, IL (\$400); Petroliūnas Laima ir Thomas, IL (\$1,350); Petrulis Algis, MI (\$600); Petrulis Mindaugas, CA (\$250); Polikaitis Antanas ir Lalilė, CA (\$2,765); Puškorius Marytė, OH (\$2,850); Raugalis Aldona, CT (\$650); Robinson Rūta, FL (\$100); Rogers Dana, FL (\$200); Rušėnas Audrius ir Rita, IL (\$1,700); Šapalaitė Inga, IL (\$100); Savukynas Gy tis, IL (\$100); Setcavage James ir Dorothy, PA (\$1,100); Smith Daina, IL (\$200); Sta siukevičius Aldona, FL (\$960); Stončius Pijus ir Rita, IL (\$1,700); Sutkus Ada, IN (\$5,585); Tallat Kelpša Aušra, IL (\$1,025); Tamkutonis Gerald, IL (\$3,000); Tamulis Arvydas ir Audronė, IL (\$1,150); Totoraitis Antanas, MI (\$625); Tuskenis Albert, IL (\$300); Udrys Narimantas ir Janina, MI (\$1,875); Vaškas Albin, WA (\$300); Vekteris Teresė, PA (\$100); Vepštas Henrietta, IL (\$700); Vitkus Aleksas ir Danguolė, IL (\$4,700); Ziaugra Vytautas, MA (\$1,100).
\$125	Belin Steven, CA (\$125); Howes Isabelle Laucka, MD (\$900).
\$150	Alekna Vitas ir Dalia, CA (\$1,350); Caspersen Jūratė, Šveicarija (\$150).
\$160	Kazlauskas Daiva, PA (\$600).
\$175	Zaparackas Žibutė, IL (\$775).
\$200	Balanda Gediminas, MI (\$3,100); Kazlauskas Kazys ir Teresė, IL (\$1,938); Kriaučiū nas Romualdas, MI (\$4,950); Laniauskas Marius ir Eglė, OH (\$1,900); Liubinskas Juozas Jr. ir Daila, IL (\$2,650); Mažosios Lietuvos lietuvių draugija, IL (\$1,200); Nei-berka Vita ir Rolandas, OH (\$250); Polikaitis Darius ir Lidija, IL (\$850); Sčedrina Sandra, IL (\$200); Simonaitis Alexandra, IN (\$200); Smith Diana ir Timothy, CA (\$1,200); Stambaugh Roberta, CO (\$200).
\$225	Rūkienė Nijolė, IL (\$1,250).

\$250	Bivens Frances, NY (\$250); Derocher Irene, MA (\$250); Urbutis Dalia, IL (\$2,675); White Warren ir Martha, MI (\$250).
\$300	Brazdžionis Algis, CT (\$2,300); Dzenkaitis Bronė, CA (\$4,325); Garrison Dennis, CA (\$1,500); O'Brien Michael, Rastle Jennifer; Koch Michael Kirk Simon (\$300); Sinkus Raminta, IL (\$3,550); Žlioba Laima, IL (\$2,000).
\$400	Kuolas Almis ir Danguolė, MA (\$12,100); Sužiedėlis Vytautas, FL (\$1,000);
\$500	Artman James ir Michelle, NC (\$850); Ječius Kęstutis ir Dalia, IL (\$4,940); Materas Juozas, CA (\$3,600); Meškauskas Marija, IL (\$1,300); Raišys Vidmantas, WA (\$12,350); Ratkelis Algis ir Danguolė, CA (\$2,800); Strasius Stanley ir Dalia, MI (\$700); Vaišnys Juozas Rimas ir Elona, CT (\$5,400).
\$1,000	Dėdinas Vilia ir Chris Gair, IL (\$5,000); Germanas Juris, MD (\$2,000); Jakas Dalia, PA (\$27,357.5); Miselis Vytautas ir Danutė, PA (\$2,000); Januta Donatas, CA (\$19,600); Kiršonis Vilija ir Andrius, CA (\$1,500); Petkus Gytis, IL (\$2,235); Plioplys Audrius ir Sigita, IL (\$3,300).
\$2,000	Lipskis Beinoris Aldona, IL (\$5,985).
\$2,500	Vaišnys Gintaras, IL (\$4,500).
\$2,503	Naujokaitis Gediminas, VA (\$2,503.44).
\$3,000	Karaška Maksiminas, VA (\$9,500); Kriaučiūnas Marius ir Mary, IL (\$10,850).
\$5,000	Dečkys Elena, IL (\$8,200); Jagminas Romualdas ir Margarita, MA (\$8,000); Vitkus Gintautas ir Ramunė, CA (\$72,000).
\$10,000	Prunskis Jonas ir Terri, IL (\$12,900).
\$10,173	Saulis Algirdas ir Aušra, IL (\$31,117).
\$15,000	a.a. Genitis Elden, IL (\$15,000) TESTAMENTINIS PALIKIMAS; Viskanta Romas ir Birutė, IN (\$60,650).
\$20,000	Jaselskis Bronius, IL (\$30,250).
\$26,734	a.a. Siaurusaitis John, MD (\$116,664) TESTAMENTINIS PALIKIMAS.

(Skliausteliuose — iš viso įnešta į LF į asmeninę narystę)

Sveikiname naujus LF narius ir kandidatus:

Daiva Bagočiūnaitė, CA; Laima Baltušis; Steven Belin, CA; Valdas Buožys, NY; Jūratė Caspersen, Šveicarija; Robert ir Deborah, Friday, CA; Ralph Gray, CA; Todd Gray, WA; John Howes, MD; Vytautas Jakštas, Lietuva; Laima Kilienė, IL; Arūnas Kleinas; Ramunė Kligys, VA; Michelle Kopka Coch-rane, IR; Raymond Mikelionis, CA; Rūta Misiūnas, IL; Vita ir Rolandas Neiberka, OH; Rūta Robinson, FL; Ignas Rubikas,Jungtinė Karalystė; Inga Šapalaitė, IL; Gytis Savukynas, IL; Sandra Sčedrina, IL; Algimantas ir Rugilė Šlapkauskai, IL; Daina Smith, IL; Roberta Stambaugh, CO; Artūras Vanagas, NY; Teresė Vekteris,PA; Andrew Zubinas, IL.
Egidijus ir Vida Radveniai (CA) padovanojo LF narystes:
Kovui Radveniui, CA; Kristin Hayden, CA; Dariui Hayden, CA.
Alexandra Simonaitis (IN) tapo LF nare ir padovanojo narystę Linui Simonaičiui, IN.

Atminimo įnašais pagerbti ir įamžinti Lietuvių Fonde:

a. a. William Alexson, NY (aukojo: Timothy Alexson, NY).

a. a. Genevievė Anelė Aukštuolis, OH (aukojo: Tadas Mickus, VA; Stasys ir Helen Mickus, CO; Vyto Mickus, WA; Gražina Ward, IL).

a. a. Stasys ir Albina Barzdukas, OH (aukojo: Aušra Babickas, OH).

a. a. Paul, Ellen ir Anthony Buchman (aukojo: Linda Keating, MA).

a. a. Donna Byanskas Parker, AL (aukojo: Constance ir Donald Nielsen, AL; Mr. ir Mrs. Wassenaar, MN).

a. a. Mindaugas Griauzdė, IL (aukojo: Kęstutis ir Dalia Ječius, IL).

a. a. Adomas Jasas, IL (aukojo: Birutė Jasas Bujalski, IL).

a. a. Vytautas Kamantas, MI (aukojo: Gražina Kamantas, MI).

a. a. Bronė ir Albertas Kremeriai, IL (aukojo: Stanley ir Dalia Strasius, MI).

a. a. Joseph F. Laukaitis, NY (aukojo: Paul ir Carolyn Black, SC; Richard Dehm, NY; Gailius, Daniela, Lukas ir Ignas Draugelis, MD; Svea ir Peeter Einola; Caolyn Fisher, NY; Robb Holt, NY; Irena Rūta Ilgūnienė ir Victor Monoenko, NY; Regina Kline; Gary Koritzinsky; Susan Lacks ir Mitchell Dunn, MD; Sharon Melville Moore, NY; Dave ir Edie Moskal, NY; Michael ir Colette O'Brein, NY; Susan ir Mark Pedrosa, NY; Julie Rapp, NY; Jennifer Rastle; Michael Koch; Simon Kirk; Richard Stahr, NY; Roberta Stambaugh, CO; Rūta Zimmermann, IL; Susanne Zimmermann).

a. a. Kazimieras ir Adelė Mauručiai, OH (aukojo: Aldona Raugalis, CT).

a. a. Danguolė E. Miselis, PA (aukojo: Vytautas ir Danutė Miseliai, PA).

a. a. Dalia Naujokaitytė (aukojo: Gediminas Naujokaitis, VA).

a. a. Julijonas (Julius) Špakevičius, MA (aukojo: John Angelbeck; Sara ir Mark Betten-court; Frances Bivens, NY; Irene Derocher, MA; Saulius ir Daneta Kerikas, MA; Sheila Liaugminas; William ir Patricia Morrison, MA; Anthony Račka; Tomas ir Rita Stuopis, MA).
a. a. Jonas Vasys, MA (aukojo: Jurgis ir Violeta Balčiūnas, MA; Dana Balta, MA; Anne Bos-tancic, NC; Gintaras ir Valė Čepas, MA; Irena Jansonas, MA; Reda Limantas, MA; Susan ir Douglas Michels, PA; Irena Mickūnas, MA; Ina Nenortas, MA; Regina Petrulis, MA; Jurgis ir Roma Stuopis, MA; Tomas ir Rita Stuopis, MA; Romualdas Veitas, MA; Warren ir Martha White, MI; Vytautas Ziaugra, MA).

a. a. Lakštuonė Vėžienė, IL (aukojo: Henrikas ir Marija Paškevičius, IL).

Linas Banevičius (CT) pasveikino mamą Danguolę Banevičius (CT) Šv. Kalėdų proga;
Jonas ir Ona Daugirdai (IL) papildė Kęstučio Daugirdo (CA) narystę;
Žydrūnas ir Reda Dinsmonai (IL) pasveikino dukrą Ugnę Dinsmonaitę (IL) Šv. Kalėdų proga;
Maksiminas Karaška (VA) papildė Jono ir Bronės Karaškų (VA) narystę;
Jūratė Kwiatkowski (IL) papildė sūnaus Daniel Kwiatkowski (IL) narystę.

Rita Daugvilaitė Čechanavičius (IL) papildė **Jurgio Daugvilos atminimo fondą**.
Bronius Jaselskis (IL) papildė **Broniaus Jaselskio fondą, Telšių Žemaitės gimnazijai remti**.
Rita Kisielius (IL) papildė **Stasio ir Elenos Barų stipendijų fondą**.
Aldona Beinoris Lipskis (IL) papildė **dr. Antano Lipskio fondą**.
Edward ir Regina Modestas (IL) papildė **Lietuvių Fondo stipendijų fondą**.
Henrikas ir Marija Paškevičiai (IL) papildė **Zenono Rekašiaus ir Romo Sakadolskio fondus**.
Audrius ir Sigita Plioplys (IL) papildė: **Ramutės Plioplys atminimo fondą**.
Algirdas ir Aušra Saulis (IL) papildė: **Saulių šeimos fondą**.
Gintautas ir Ramunė Vitkus (CA) papildė: **Gintauto ir Ramunės Vitkų fondą**.

- Įsirašykite ir įrašykite artimuosius į Lietuvių Fondo narius.
- Pažymėkite svarbias progas LF įnašais - gimimus, krikštynas, gimtadienius, mokslo baigimus, šventes, vedybą, jubiliejus.
- Atminimo įnašais pagerbkite mirusiuosius.
- Rašydami testamentus, bent dalį turto palikite Lietuvių Fondui.

Mokėti galima kreditine kortele

LIETUVIŲ FONDAS – LITHUANIAN FOUNDATION, INC.

A NOT-FOR-PROFIT TAX EXEMPT ILLINOIS CORPORATION

Fed. ID# 36-6118312

14911 127TH ST., LEMONT, IL 60439, USA

Tel. 630-257-1616 – admin@lithfund.org – www.lithuanianfoundation.org

Parengė Vitalius Zaikauskas

LIETUVA IR PASAULIS

2016-ųjų Tolerancijos žmogus – rašytoja V. Juknaitė

Vilnius (BNS) – Rašytoja Vanda Juknaitė Kaune paskelbta 2016-ųjų Tolerancijos žmogumi.

„Šis apdovanojimas jai skirtas už dialogo kūrimą, atminties skatinimą ir sakymą, kad svetimo skausmo nėra, kad XX amžiaus tragedijos – Holokaustas, tremtis – palietė visus Lietuvos piliečius, nepaisant jų tautybės“, – sakė Sugiharos fondo „Diplomatai už gyvybę“ atstovas Linas Venclauskas.

Anot jo, rašytoja viena pirmųjų žengė drąsų žingsnį ir viešai atskleidė, kad jos giminaitis dalyvavo Holokauste.

Ši kasmetinė nominacija skiriama asmeniui, stojusiam prieš ksenofobijos bei antisemitizmo, kitaminčių, kitati-

V. Juknaitė.

Šaltiniai. It nuotr.

kių bei kitataučių persekiojimą, pasisakiusiam prieš smurto, prievartos ir radikalizmo apraiškas visuomeniniame Lietuvos gyvenime.

Dviguba pilietybė – ne kliūtis

Vilnius (BNS) – Europos saugumo ir bendradarbiavimo organizacija (ESBO) siūlo Lietuvai leisti kandidatuoti į parlamentą dvigubą pilietybę turintiems asmenims. Tokia rekomendacija pateikta organizacijos Žmogaus teisių ir demokratinių institucijų biuro, vertinusio praėjusių metų spalį vykusius Seimo rinkimus, ataskaitoje.

Vyriausiosios rinkimų komisijos (VRK) vadovas Zenonas Vaigauskas rekomendaciją sieja su Europos Žmogaus Teisių Teismo 2010 metų sprendimu byloje prieš Moldovą.

„Moldavai leido rumunišką pilietybę praktiškai visiems be apribojimų įsigyti, bet kandidatavimas buvo ribojamas“, – aiškino Z. Vaigauskas.

Lietuvoje kandidatuoti į Seimą turint dvigubą pilietybę draudžia Konstitucija, nors, kaip pažymi Z. Vaigauskas, iki 1998 metų Konstitucinio Teismo (KT) nutarimo buvo susiklosčiusi kitokia praktika.

„1992 metais, kai K. Bobeliui bandė uždrausti tapti Seimo nariu, Lietuvos Aukščiausiasis Teismas pasisakė, kad nėra jokios problemos, kad jis turi JAV pilietybę, jei jis VRK patvirtina, kad laikysis Lietuvos pilietybės. Ir taip K. Bobelis buvo Seimo nariu, ir dar keletas kandidatų, iki 1998 metų“, – pasakojo Z. Vaigauskas.

Doktrina pasikeitė, kai 1997 metais kandidatuoti į prezidentus siekė JAV lietuvė Liucija Baškauskaitė. Priešingai nei prezidento rinkimuose irgi dalyvavęs K. Bobelis, ji atsisakė pasirašyti raštą, kad atsisako JAV pilietybės, ir nebuvo registruota kandidate. L. Baškauskaitė sprendimą apskundė teismui, bet bylą pralaimėjo.

KT 1998 m. lapkričio 11 d. nutarime paskelbė, kad bet kokie politinio pobūdžio išipareigojimai užsienio vals-

L. Baškauskaitė.

Alfa.lt nuotr.

tybei – tiek kylantys iš formaliai duotos priesaikos ar pasižadėjimo, tiek atsirandantys kaip politinė pareiga ar politinio lojalumo reikalavimas, susijęs su kitos valstybės pilietybės turėjimu, turėtų būti traktuojami kaip pasižadėjimas užsienio valstybei.

Konstitucijos 56 straipsnis nustato reikalavimą, kad Seimo nariu gali būti renkamas tik toks Lietuvos pilietis, kuris nesusijęs priesaika ar pasižadėjimu užsienio valstybei.

Buvęs KT teisėjas Vytautas Sinkevičius sako, kad tokios ESBO rekomendacijos įgyvendinimas neįmanomas dėl Konstitucijoje įrašyto reikalavimo kandidatams nebūti priesaika susijusiems su kita valstybe.

„Mūsų Konstitucija iš asmens reikalauja ištikimybės Lietuvos Respublikai. Negali asmuo tuo pačiu metu būti ištikimas dviem valstybėms, tarkime, asmuo Lietuvos pilietis ir Rusijos pilietis. Jei jis taptų mūsų parlamento nariu, kokios tautos, valstybės interesams jis atstovautų? Tokia konstitucinė norma, o rekomendacija – tik rekomendacija, ji neįpareigoja Lietuvos keisti Konstituciją“, – argumentavo V. Sinkevičius.

nei JAV. (...) Lietuvos kaimynės – Rusija ir Baltarusija – atrodo kaip vienos iš blogiausių“, – tyrimo rezultatus komentuoja „Freedom house“ Lietuvos biuro vadovas Vytis Jurkonis.

Organizacija savo tyrimą rengia pagal du kriterijus: politinės teisės (galimybė dalyvauti renkant lyderius ir valdžios organus, visuomenės sprendimų formavimas ir t. t.) bei pilietinės laisvės (nuomonės raiškos galimybės, laisva spauda, žodžio laisvė, demokratinių institutų veikla, nacionalinių mažumų laisvės ir kt.).

Slovėnija siūlosi surengti Prezidentų susitikimą

Liubliana (ELTA) – Slovėnijos vyriausybė pasisiūlė surengti pirmąjį akis į akį JAV prezidento Donald Trump ir Rusijos prezidento Vladimir Putino susitikimą.

Slovėnijoje taip pat pirmą kartą susitiko buvęs Jungtinių Valstijų prezidentas George W. Bush ir V. Putinas. Be to, pirmoji JAV ponija Melania

Trump yra kilusi iš Slovėnijos.

Atrodo, kad V. Putinui patiko ši idėja. „Žinoma, tai puiki vieta surengti tokio pobūdžio diskusiją, tačiau tai priklauso nuo daugelio dalykų, šiandienos aktualijų. Jei susitikimas kada nors įvyks, aš neturiu nieko prieš Liublianą“, – sakė Rusijos prezidentas.

JAV neturėtų kištis į ES politiką

Briuselis (ELTA) – Washingtone viešinti Europos Sąjungos (ES) užsienio politikos įgaliotinė Federica Mogherini išpėjo JAV vyriausybę nesikišti į Europos politiką.

„Mes nesikišame į JAV politiką – ir europiečiai tiki, kad Amerika nesi-kiš į Europos politiką“, – pareiškė ji.

Anot F. Mogherini, Europoje šiuo metu vyrauja didesnė vienybė nei

prieš kelis mėnesius. Vyriausybė Washingtone turi suprasti, kad ES yra ne tik institucija, bet 28 šalių narių sąjunga.

F. Mogherini Washingtonে susitiko su naujuoju JAV valstybės sekretoriumi Rex Tillerson, kalbėjosi su D. Trump patarėju nacionalinio saugumo klausimais Mike Flynn ir D. Trump žentu bei patarėju Jared Kushner.

Vokietijos prezidentas – „AntiTrump“

Berlynas („Draugo“ info) – Vokietijos parlamento asamblėja didžiąją balsų daugumą šalies prezidentu išrinko Frank Walter Steinmeier.

Remiantis visuomenės apklausomis, 61-erių politikas yra mėgstamas vokiečių.

F. W. Steinmeier paprastai yra linkęs kalbėti aptakiai ir apgalvotai, bet JAV prezidento rinkimų metu jis atvirai apibūdino Donald Trump kaip nesantaikos kurstytoją ir spėjo, kad ES santykiuose su JAV gali atsirasti sunkumų.

Maskva nesiruošia išduoti E. Snowden

Maskva (BNS) – Edward Snowden advokatas paneigė JAV žiniasklaidos pranešimą, kad Maskva svarsto galimybę išduoti amerikiečių Nacionalinio saugumo agentūros paslapčių nutekinusį buvusį kontraktininką.

Televizija NBC, remdamasis aukštu JAV pareigūnu, turinčiu prieigą prie slaptų žvalgybos panešimų, pranešė, esą Rusija svarsto galimybę išduoti E. Snowden Amerikai – neva kad įsiteiktų Prezidentui Donald Trump.

Šveicarai palengvins pilietybės taisykles

Ženeva (BNS) – Šveicarai pritarė siūlymui palengvinti trečiosios kartos imigrantams galimybes tapti šalies piliečiais, nepaisant referendumo kampanijos metu girdėtų pasisakymų prieš musulmonus bei išankstinio religinio nusistatymo ženklų.

Šveicarijos vyriausybė, kaip ir daugelis įstatymų leidėjų bei politinių partijų, pritaria siūlymui leisti imigrantų anūkams išvengti kelių etapų ilgąme Šveicarijos pilietybės gavimo

procesė.

Migracijos departamento duomenys rodo, kad šiuo metu maždaug 8 mln. gyventojų turinčioje šalyje gyvena mažiau nei 25 tūkst. trečiosios kartos imigrantų, kurie įgytų teisę į pilietybę. Tokie žmonės turi bent vieną senelį ar senelę, kurie gimė Šveicarijoje ar gavo teisę čia gyventi.

Beveik 60 proc. šių žmonių yra italų kilmės, taip pat yra išeivių iš Balkanų šalių ir turkų.

Rumunijoje nesiliauja protestai

Bukareštas (ELTA) – Įtampa Rumunijoje nemažėja, o šalies politinė sistema atsidūrė aklavietėje. Demonstrantai reikalauja politinių pokyčių. Protestai šalyje prasidėjo dėl korupcijos įstatymo, kuris susilaukė ir tarptautinės kritikos.

Tūkstančiai Rumunijos žmonių protestuoja prieš vyriausybę, kuri praėjusią savaitę pritarė nepaprastajam dekretui, pagal kurį kai kurios korupcijos formos būtų nebelaikomos

kriminalinių nusikaltimų. Tačiau, sulaukusi visuomenės pasipiktinimo, vyriausybė atšaukė nepaprastąjį dekretą ir dėl įstatymo projekto dabar diskutuos ir spres parlamentas.

Remiantis naujuoju nepaprastuoju dekretu, būtų sumažinamos bausmės už korupciją, keliams politikams pavyktų išvengti baudžiamosios atsakomybės ir iš kalėjimo būtų paleista tužinas už korupciją įkalintų pareigūnų.

Kaip Lietuva vertina išeivijos indėlį

Atkelta iš 3 psl.

Išskirtiniai apdovanojimai

Įdomu, kad yra tam tikra grupė išskirtinių apdovanojimų, kuriuos gavo vienas ar keli žmonės, pvz.: filmininkas Jonas Mekas pagerbtas ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ Didžiuoju kryžiumi, 2003; kompozitorius ir chorvedys Darius Juozas Polikaitis – ordino „Už nuopelnus Lietuvai“ medaliu, 2014; ilgametė PLB vadovė ir viena iš išeivijos teisininkų, dalyvavusių kuriant atgimstančios Lietuvos valstybės įstatymus, Regina Gytė Narušienė – LDK Gedimino ordino Komandoro didžiuoju kryžiumi, 1998. Pranė Šlutienė, 1999, ir Jurgis Lendraitis – LDK Gedimino ordino medaliu, 1994. Jų asmenyje įvertinta Amerikos lietuvių savanorių organizacija „Lithuanian Mercy Lift“ (LML), įkurta Čikagoje 1990 m. kovo 10 d., praėjus vos kelioms valandoms po pasauliui praneštos žinios apie Lietuvos Nepriklausomybę. Atšventusi 20-metį organizacija labdaringus darbus baigė, nusprendusi, kad Lietuva jau pakankamai subrendusi pasirūpinti savimi. Per 20 metų „Lithuanian Mercy Lift“ savanoriai suteikė Lietuvai paramos už 126 690 425 JAV dolerius, atsiuntė 612 konteinerių su vaistais, gydymo priemonėmis ir kasdieniais reikmenimis.

Išskirtinių apdovanojimų serijoje reiktų paminėti Vytauto Didžiojo ordino Riterio kryžių, kuris suteiktas verslininkei, į Lietuvą atvedusiai investuotojų iš Amerikos, Ingridai Gertūdai Bublionei, 2003, ir Rašytojų draugijos išeivijoje ilgametei vadovei Stasei Vanagaitei-Petersonienei, 2004.

Alfred Erich Senn, lietuvių-šveicarų kilmės JAV mokslininkas, istorikas, baltistas, Lietuvos mokslų akademijos užsienio narys, vienas žymiausių Lietuvos XX a. istorijos tyrinėtojų, apdovanotas Vytauto Didžiojo ordino Karininko kryžiumi, 2004. Artūras Mičiūdas, iš Argentinos, 1993, ir Antanas Mažeika iš JAV – Vyčio Kryžiaus ordino Karininko kryžiumi, 2004. Kazys Bobelis, ilgametis VLIKo pirmininkas (1979-1992) – Vyčio Kryžiaus ordino Komandoro didžiuoju kryžiumi, 1993. Pilypas Narutis-Žukauskas – vienas iš pagrindinių 1941 m. birželio sukilimo organizatorių, antinacinės rezistencijos dalyvis, Stutthofo koncentracijos stovyklos kalnys – Ka-

riuomenės kūrėjų savanorių medaliu, 2000, ir kt.

Išskirtiniu Vyčio Kryžiaus ordino Riterio kryžiumi 2010 m. apdovanotas ir Andrius Linas Eitavičius (Andrius Eiva), kurio pavardę ne kartą teko girdėti iš Sausio 13-osios gynėjų lūpų. Tomis 1991 m. dienomis šis JAV karininkas buvo paslaptinga ir legendomis apipinta asmenybė. Knygoje „Lūžis prie Baltijos“ Aukščiausiosios Tarybos-Atkuriamojo Seimo pirmininkas Vytautas Landsbergis rašo: „1991 m. sausį turėjome labai savotišką instruktorių, kuris kaip koks nakties šešelis pasirodė kartą ir mano akiratyje. Tai buvo Andrius Eiva, lietuvis, Amerikos karininkas, dalyvavęs Afganistano kare su sovietais sukilėlių partizanų pusėje. (...) Jis aiškino taktiką, kurios laikantis Aukščiausiosios Tarybos puolėjams pavojingiausi bus ne tiesioginiai parlamento gynėjai, bet Vilniuje partizaninį karą pradėję patriotai“. O Kovo 11-osios akto signataras Saulius Pečeliūnas apie A. Eivą sakė, kad jis padėjo paversti tvirtove ir pačia Aukščiausiąją Tarybą: patarė, kaip įrengti minų lauką, kad mūsų žmonės neužliptų ant sprogmenų, o AT stogą prikaišioti „siurprizų“, ant kurių būtų pasismeigę sovietų desantininkai.

Šiame rašinyje nėra išvardinti visi Lietuvos valstybės apdovanotieji, tik tie, kuriuos pažinojo arba yra girdėjusi šių eilučių autorė. Bandant susivokti daugiau kaip septyniuose šimtuose apdovanotųjų pavardžių kilo ir kitokių keblumų, pvz., atskirti žmones, kurie yra grįžę į Lietuvą ir apdovanoti jau kaip Lietuvos piliečiai, nors didesnę dalį gyvenimo yra praleidę užsienyje ir būtent ten daug nuveikę Lietuvai ir lietuvybei. Pvz., į poeto Kazio Bradūno ir kun. Hermano Jono Šulco pavardes atkreipiau dėmesį tik todėl, kad jie Lietuvoje plačiai žinomi, nors prie jų pavardžių pažymėta, kad jie atstovauja Lietuvai, ne JAV ir Rūandai. Tokių greičiausiai esama ir daugiau.

Perkračiusi apdovanotųjų pasaulio lietuvių sąrašus susidariau išpūdį, kad Lietuva dėmesiu išeivių nenu-skriaudė, o jeigu ką ir užmiršo, tai greičiausiai įvyko dėl pačių lietuviškų organizacijų, kurios gali teikti kandidatus, per mažos iniciatyvos.

Prasmingos Vasario 16-osios šventės! Kaip siūlo Lietuvos Prezidentė – švėskime linksmi ir išradingai.

SKAUSMO GYDymas

DR. RENATA VARIAKOJYTĖ
SKAUSMO GYDYMO SPECIALISTĖ
7600 W. College Drive
Palos Heights, IL 60463
Tel. 708-361-5550
Nugaros, kaklo, galvos, sąnarių bei kitų skausmų gydymas

AKIŲ LIGOS

DR. ŽIBUTĖ ZAPARACKAS
DR. PAUL KNEPPER
Akių ligos – chirurgija
150 E. Huron, Suite 1000
Chicago, IL 60611
Valandos susitarus
Tel. 312-337-1285

ARAS ŽLIOBA, M.D.
AKIŲ LIGOS – CHIRURGIJA
219 N. Hammes Avenue
Joliet, IL 60435
Tel. 815-741-3220

DANTŲ GYDYTOJAI

EUGENE C. DECKER, DDS, P.C.
DANTŲ GYDYTOJAS
Lietuviams sutvarkys dantis už prieinamą kainą
Susitarimui kalbėti angliškai arba lietuviškai
4647 W 103 St, Oak Lawn, IL
Tel. 708-422-8260

DR. JOVITA KERELIS
DANTŲ GYDYTOJA
9525 S. 79 th Ave., Hickory Hills, IL
Tel. 708-598-8101

Remkime
Draugo fondą
www.draugofondas.org

ATLANTIC
Express Corp.

SIUNTINIAI Į
VISĄ EUROPA

Ukraina, Baltarusija,
Moldova, Rusija

Greičiausi
pristatymo terminai

Kiekviena dėžė nemokamai
apdrausta \$100

Siūlome automobilių
gabenimą į visas pasaulio
šalis, automobilių pirkimą
iš visų JAV aukcionų,
asmens turto
perkraustymą

Asmeninės siuntos
708-907-3000

Siuntinių paėmimas iš namų
630-774-2136

Sekite savo siuntas:
AtlanticExpressCorp.com/tracking

Centrinio ofiso adresas
8801 S. 78TH AVE, BRIDGEVIEW, IL 60455

Siuntinių Priėmimo Vietos

Atlantic Express Centrinis Ofisas
8801 S. 78th Ave. Bridgeview, IL 60455
Tel: 708-907-3000

Rūta
6551 South Cass Ave Westmont, IL 60559
Tel: 630-964-7882

Florist Queen
1620 Pebblewood Lane Naperville, IL 60563
Tel: 630-450-2014

Eurus Deli
22 W. 535 Butterfield Rd., Glen Ellyn, IL 60137
Tel: 630-469-4290

Biomed
360 Townline Rd. Mundelein, IL 60060
Tel: 847-566-6676

Royal Petal Inc.
188 E. Wend St. Lemont, IL 60439
Tel: 630-257-0339

Excel Insurance
5150 W. Belmont Ave #4, Chicago, IL 60641
Tel: 773-777-4700

Romanian American Network
6201 W. Howard St. B3 Niles, IL 60714
Tel: 847-897-6710

Granitex
704 N. Larch Ave. Elmhurst, IL 60126
Tel: 630-888-1838

Atlantic Express Chicago
2715 W. 71 St. Chicago, IL 60629
Tel: 773-476-2655

Real Exteriors
3740 N. 25th Ave. Suite D Schiller Park, IL 60176
Tel: 847-671-1155

Lithuanian Plaza
9921 S. Roberts Rd., Palos Hills, IL 60465
Tel: 708-599-9866

Galos Caves
6501 W. Irving Park Rd. Chicago, IL 60634
Tel: 773-283-7701

Kunigaikščių Užėja
6312 S. Harlem Ave, Summit, IL 60501
Tel: 708-594-5622

Biomed 2
4548 N. Harlem Ave. Harwood Heights, IL 60706
Tel: 773-656-2430

Kalya
338 S. Rohlwing Rd. Palatine, IL 60074
Tel: 847-776-7766

Continental USA
2207 W Chicago Ave, Chicago, IL 60622
Tel: 773-489-9770

Tapkite DRAUGO skaitytojais

NAUJIEMS PRENUMERATORIAMS

metams – 120 dol. pusmečiui – 65 dol.
internetinė (pdf) metams – 115 dol. 3 mėn. – 30 dol.

Siunčiu _____ dol.

Vardas, pavardė _____

Adresas: _____

Miestas _____ valstija _____ zip _____

Čekį siųskite:
DRAUGAS,
4545 W. 63rd. St.,
Chicago, IL 60629

Tel. 773-585-9500

www.draugas.org

Padovanokite savo vaikams, anūkams ir draugams

DRAUGAS NEWS ir LITHUANIAN HERITAGE

prenumeratą.
Du leidiniai – viena prenumerata!

Kaina JAV – tik 45 dol.

Tai puiki dovana norintiems anglų kalba skaityti apie
Lietuvą: šalies žmones, politiką, kultūrą, istoriją,
meną, sportą, kulinariją ir kt.

www.draugas.org/news • www.draugas.org/lh • www.facebook.com/DraugasNews

„Draugo“ prenumeratoriai gali skaityti „Draugą“ internete
be jokio papildomo mokesčio.

Pageidaujantys turėtų parašyti apie tai administracijai:
administracija@draugas.org ir gauti „log in“ bei slaptažodį

PAS MUS IR APLINK MUS

■ **Vasario 18 d., šeštadienį, JAV Lietuvių Bendruomenė** Detroite rengia Vasario 16-osios minėjimą. 1 val. p. p. – pietūs, 2 val. p. p. – minėjimas ir Vytauto Didžiojo universiteto kamerinio orkestro bei saksofono virtuozo Liutauro Janušaičio koncertas. Įėjimas nemokamas. Bus renkamos aukos JAV LB Krašto valdybai. Renginyje vyks Detroito Dievo Apvaizdos parapijos Kultūros centre: 25335 West Nine Mile Rd., Southfield, MI 48033.

■ **JAV LB Marquette Parko apylinkės valdyba** vasario 19 dieną, sekmadienį, ruošia Lietuvos Nepriklausomybės dienos minėjimą Švč. Mergelės Marijos Gimimo parapijoje, (6812 Washtenaw Ave., Chicago, IL). Šv. Mišios bažnyčioje bus atnašaujamos 11 val. r., jose dalyvaus šauliai su vėliavomis. Po šv. Mišių, 12 val. p. p., vyks minėjimas parapijos salėje. Bus vaišės. 2 val. p. p. Vytauto Didžiojo universiteto kamerinio orkestro ir saksofono virtuozo Liutauro Janušaičio koncertas bažnyčioje. Auka 20 dol. Visus kviečiame gausiai dalyvauti.

■ **JAV LB Lemonto apylinkės valdyba** maloniai kviečia visus dalyvauti Vasario 16-osios minėjime, kuris įvyks š. m. vasario 19 d., sekmadienį, 12:30 val. p. p. Fondo salėje, Pasaulio lietuvių centre, Lemonte. Pagrindinis pranešėjas – lt.plk. Kęstutis Eidukonis. Taip pat bus meninė programa ir vaišės. Lauksime visų.

■ **Vasario 25 d., šeštadienį, 12 val. r. Bend Park** (North lodge, 170 West Jefferson Rd., Pittsford, NY 14534) vyks Užgavėnių šventė. Žaidimai vaikams, muzika, šokiai, skanus maistas. Už praėjimą prašome atsiųsti patiekalą (blynai su obuoliais, duona su česnakais, sūris, kumpis, žagarėliai,

vaisiai ir t. t.) Daugiau informacijos paskambinus tel. 585-489-5668 (Skirmantė Juodeikytė-Philippone).

■ **Vasario 25 d., šeštadienį, 5:30 val. p. p.** New Yorko Lietuvių Bendruomenės valdyba drauge su LR generaliniu konsulatu New Yorke kviečia jus į Lietuvos Nepriklausomybės šventę Apreiškimo bažnyčioje (259 North 5th St., Brooklyn, NY 11211). Sveikinamąjį žodį tars Lietuvos generalinis konsulas New Yorke Julius Pranevičius, muzikinę programą atliks Dariaus Polikaičio vadovaujamas lietuvių meno ansamblis iš Čikagos „Dainava“. Vėliau šventė tęsis Mount Carmel bažnyčios salėje (North 8th St. ir Havemeyer St. Corner, Brooklyn, NY 11211), kur jus linksmins DJ/VJ Rimas Samis. Bus vaišės. Daugiau informacijos el. paštu: zybuokle@gmail.com arba paskambinus tel. 347-415-6379.

■ **Čikagos lituanistinės mokyklos 25 metų** jubiliejinis pokylis vyks kovo 4 d., šeštadienį, Jaunimo centro didžiojoje salėje. Renginyje prasidės 5 val. p. p. šv. Mišiomis tėvų jėzuitų koplyčioje. Bus programa, vakarienė ir šokiai. Kviečiame visus buvusius ir dabartinius mokinius, mokytojus, tėvų komiteto narius bei visuomenę gausiai dalyvauti. Vietas užsisakyti ir daugiau informacijos tel. 630-242-0493.

■ **JAV LB Lemonto apylinkės Socialinių reikalų** skyrius kovo 11 d., šeštadienį, rengia išvyką autobusu iš PLC į klasikinio kiniečių šokio ir muzikos ansamblio „SHEN YUN“ pasirodymą „Rosemont“ teatre, Rosemont, IL. Norintieji pamatyti šią pasaulinio garso trupę prašomi skubiai užsisakyti vietas. Daugiau informacijos sužinosite paskambinę Baniutei Kronienei tel. 630-968-0184.

Cicero švęs Vasario 16-ąją

Cicero miesto savivaldybė kartu su Cicero lietuviais bei Šv. Antano parapijos parapijiečiais paminės Lietuvos Nepriklausomybės šventę. Renginyje vyks vasario 23 d., ketvirtadienį, 11 val. r. Cicero miesto „Community Center“ patalpose, 2250 S 49th Ave. Cicero, IL. Nepriklausomybės šventėje dalyvaus Lietuvos Respublikos generalinis konsulas Marijus Gudynas bei kiti pareigūnai. Po iškilnių dalyviai bus kviečiami pabendrauti ir pasivaišinti. Visi kviečiami atvykti.

JAV LB WAUKEGAN-LAKE COUNTY APYLINKĖS (WLCA)
IR
GEDIMINO LITUANISTINĖS MOKYKLOS (GLM)
LIETUVOS VALSTYBĖS—VASARIO 16 D. 1918
LIETUVOS NEPRIKLIAUSOMYBĖS—KOVO 11 D. 1990

MINĖJIMAS
ŠEŠTADIENĮ, VASARIO 25 D. 2017 PRADŽIA: 11:30 V. R.
SANTA MARIA DEL POPOLO PARAPIJOS CENTRO PATALPOSE
151 N. LINCOLN AVENUE, MUNDELEIN, IL

Minėjimo vedėjai:
GLM direktorė—Giedrė Ramanauskaitė
Apylinkės valdybos pirmininkas—Audrius Abrutis

IŠKILMINGOJI DALIS
JAV ir Lietuvos Himnai, Invokacija, Sveikinimo Žodžiai,
Svečių Pristatymas, Pagerbimas Mirusių Apylinkės Narių,
Rezoliucijos—(minėjimo metu vyks tik balsavimas)

MENINĖ DALIS
RUSNĖ—GLM moksleiviai; LAUMĖ—Tautinių Šokių Kolektyvas JAV

PO PROGRAMOS
Maistas—Kunigaikščių Užteigos. Kavutė—Bendravimas.
Inf.: 224-256-6760 847-429-8639

Labdaros koncertas
Lietuvos kaimo vaikams remti

Fortepijonu skambina profesorius Vytautas Landsbergis
Gitara groja ir dainuoja jo sūnus Vytutas
ir žmona Ramunė Landsbergiai

2017m. vasario 26d. I val. po Šv. Mišių
Lietuvių dailės muziejaus salėje 14911 127th st. Lemont, IL 60439

Bilietus galite įsigyti galerijoje "Siela", kavinėse "Smilga" ir
"Old Vilnius" arba rezervuoti tel. 630 291 0097
Bilieto kaina/auka \$50

KVIEČIAME

CHICAGO MOTHERS FOUNDATION
ORGANIZUOJAMĄ LABDAROS RENGINĮ
PAREMTI NEĮGALIUS LIETUVOS VAIKUS

Je crois aux Miracles

VASARIO 25 D., 6:30 PM
PASAULIO LIETUVIŲ CENTRE, GALERIJA "SIELA".
14911 127TH ST.
LEMONT, IL 60439

RENGINIO METU VYKS PARODA:
"KUO KVĖPUOJA NEĮGALUS
LIETUVOS VAIKAS"

VAKARO SVEČIAI:
PIANISTĖ ANI GOGOVA
VYTAUTAS.V. LANDSBERGIS
LIETUVOS VIRTUOZAS -
MAGAS ROKAS

RENGINIO METU VEIKS BARAS,
VYKS LOTERIJA, BEI TYLUSIS AUKCIONAS.
VISOS SURINKTOS AUKOS BUS SKIRTOS LIETUVOS SERGANTIEMS VAIKAMS.

DĖL BILJETŲ TEIRAUTIS:
EDITA ZASIMAUSKAITE 630-207-9816 ARBA
MOTHERSUNIONFOUNDATION@GMAIL.COM

APRANGOS KODAS: VAKARINIS